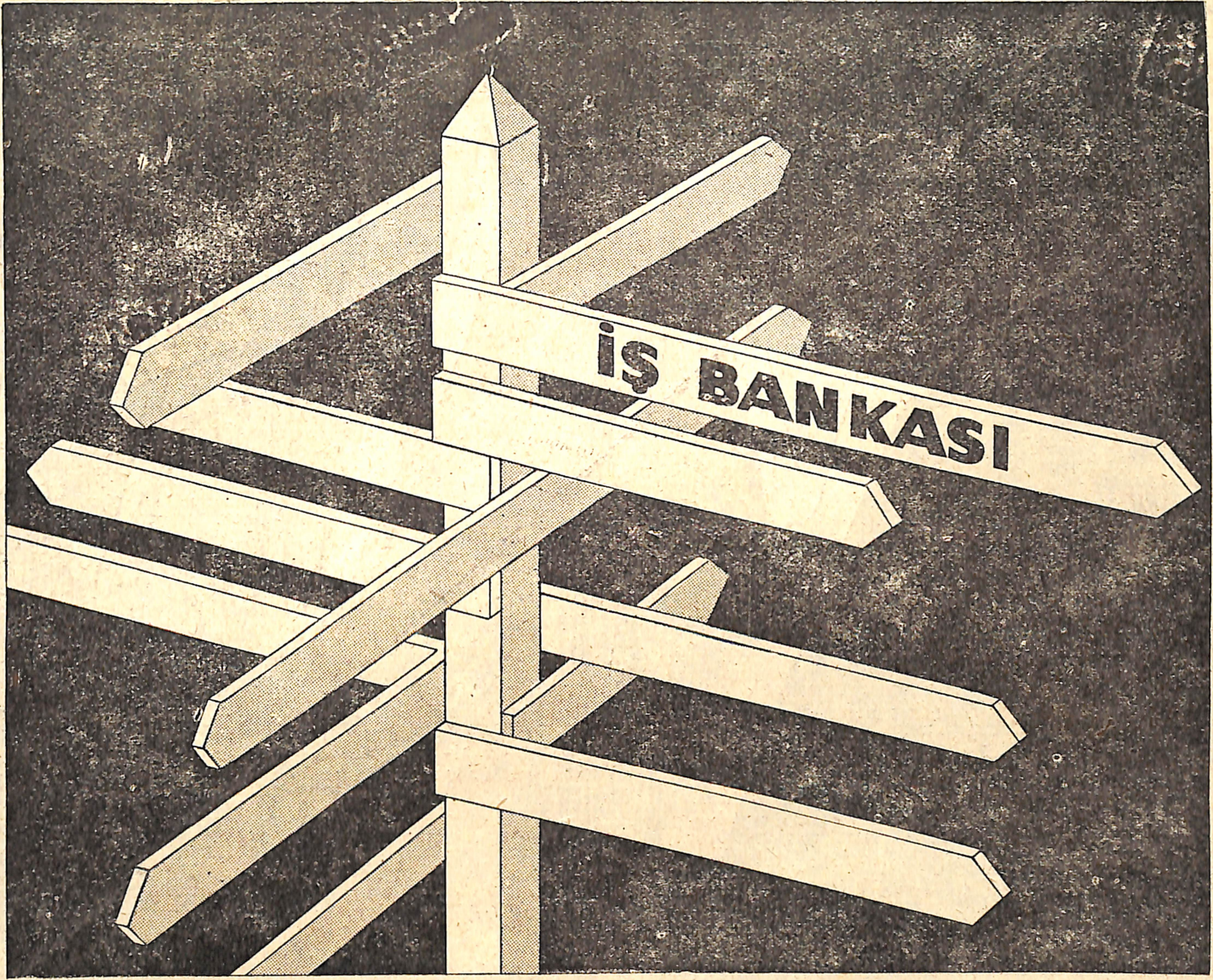

Akhalaba

D. P. — Küçük dağları ben yarattım !..

Tasarruflarınızın verimli olması için...

DOĞRU İSTİKAMETİ SEÇİNİZ

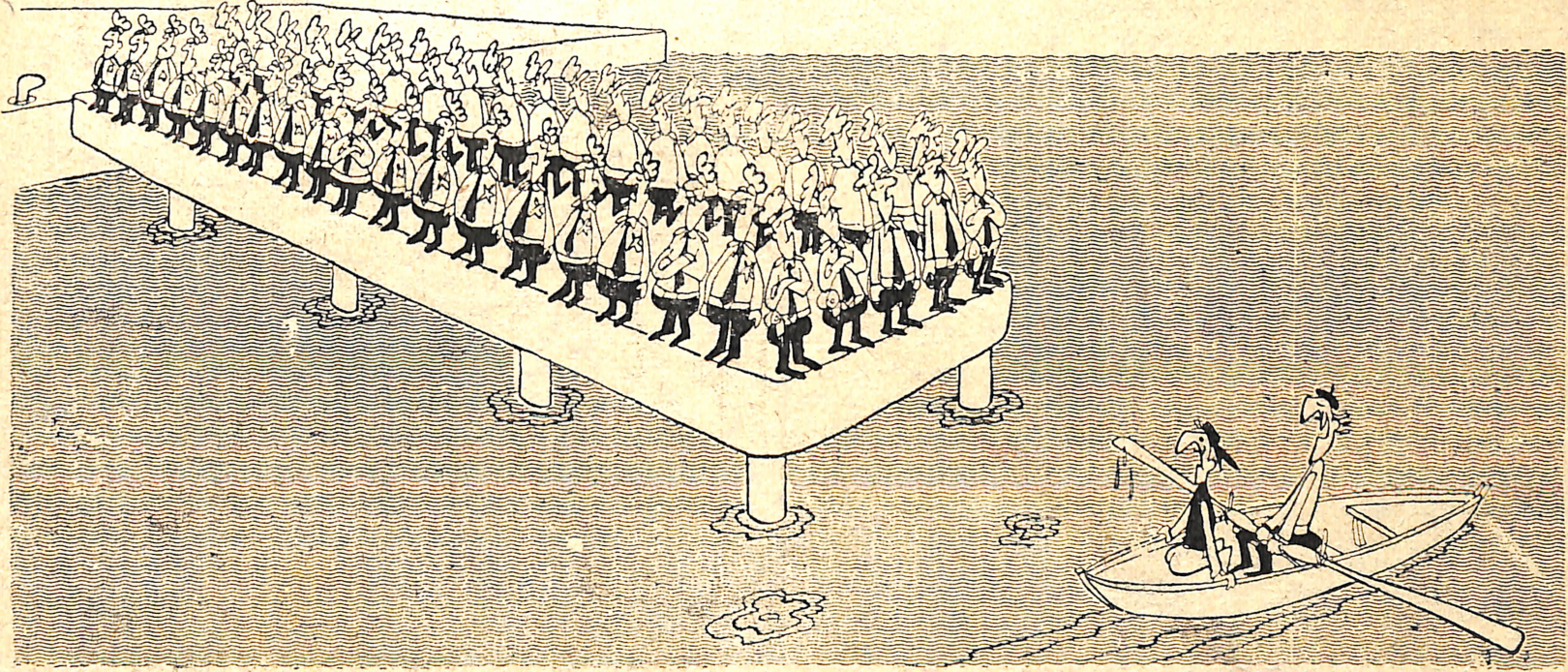
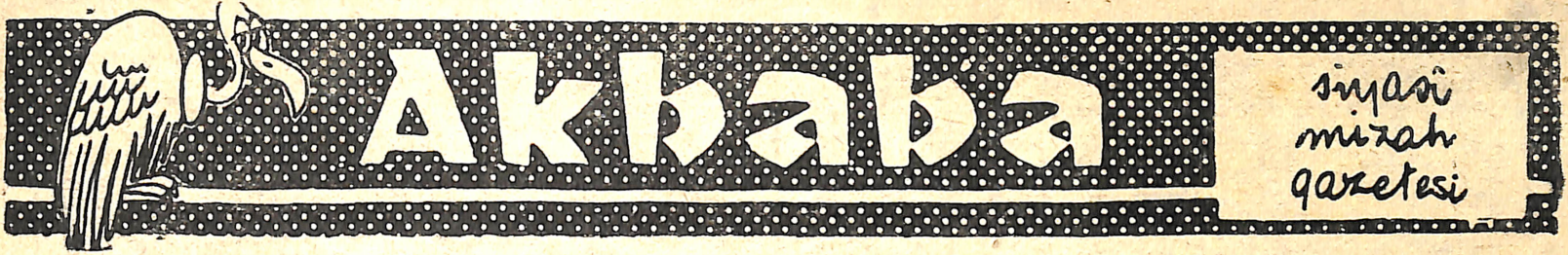
Ekim çekilişinde gene en zengin imkân-
ları Türkiye İş Bankası veriyor. Hesabı-
nızdaki 150 liralara adedini çoğaltarak
kazanma şansınızı artırınız.

27 EKİMDE

10 APARTMAN DAİRESİ
ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ
CEM'AN 1.000.000 LİRA

TÜRKİYE BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

— Uyyy... Polisleri bak!... Kasım Gülek mi gelly?!

GAZETE bir kuvvet midir?... Sormaya bile değmez. Kuvvet olmasa, Demokrat Parti Zafer'le Havadis'i, Halk Partisi Ulus'u, Hürriyet Partisi Yeni Gün'ü çıkarırlarmıydı?

Nedir onun kuvveti?... Basın makinelermizi tanklar gibi düşmanlarımız üstüne mi yürütüyoruz? Dizgi makinelerimiz harf, kelime, satır yerine kurşun mu yağdırıyor? Yoksa kalemlerimizle, eski çağların mızraklı süvarileri gibi karşımızdakilere hücumu mu geçiriyoruz?

Gazete, bir fikrin, bir düşüncenin, bir inancın bayrağıdır. Onun arkasından o fikir,

Son İstifalar!

★ Yusuf Ziya ORTAÇ ★

o düşünceyi, o inancı benimseyenler yürür. Tıpkı, 1950 seçimlerinde sandık başlarına yürüyenler gibi!..

Demek ki, gazete, adına «efkârı umumiye» dediğimiz düşünce birliğini, düşünce topluluğunu yapan kuvvettir!

E, gazeteyi kuvvet diye kabul ederiz de «efkârı umumiye» yi kuvvet diye kabul etmez miyiz?...

Atatürk, bütün inkılaplarını halk efkârını okşaya okşaya yapmıştır. Harf inkılabını, bir köy öğretmeni gibi, yurt içinde meydana meydana dolaşarak sevdirmiş, benimsetmiş

çalışmadı mı? İlk şapkayı bir köylü kalabalığı içinde giymedi mi?...

Yeryüzünde, demir perde dışı hiçbir hükümet, efkârı umumiye dayanmadan yaşayamaz.

Pekiiy, türlü baskılar, türlü zorluklar, türlü haksızlıklarla basını kaybetmiş bir politika, nihayet efkârı umumiye de kaybetmez mi?...

Haaa, şimdi burada duralım ve akli bilmem ama, zekâyı kimseye vermiyen sayın bülüklerimize soralım:

— Basını kaybeden bir politikacı, şüphesiz efkârı umumi-

yeyi de kaybeder... E, ya efkârı umumiye de kaybeder?...

Geliniz, soruyu bir daha, bir daha tekrarlıyalım:

— Ya efkârı umumiye de kaybeder?... Ya efkârı umumiye de kaybeder?...

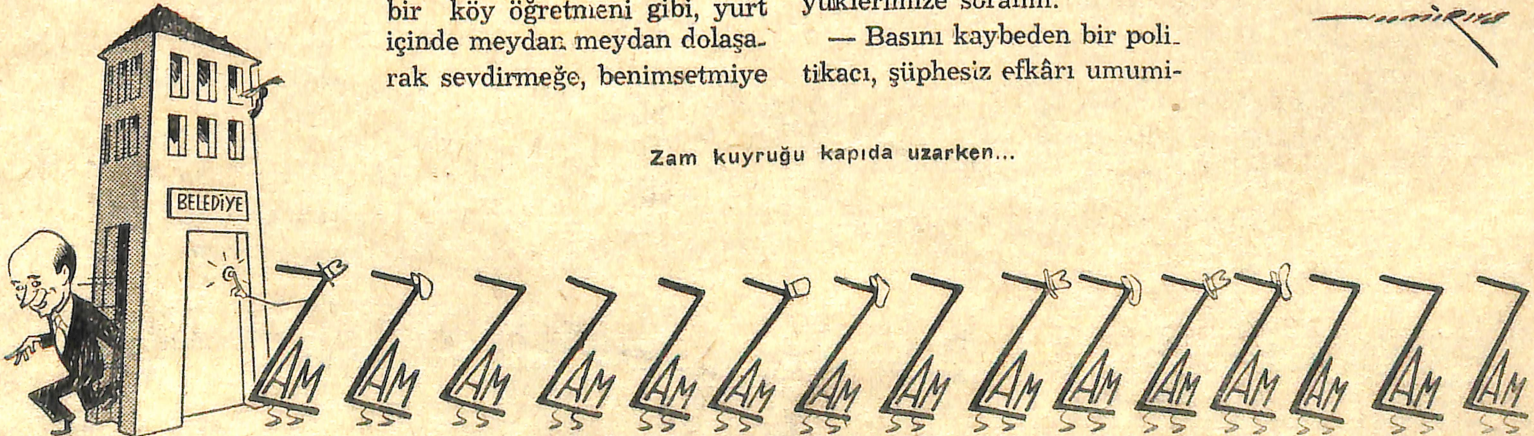
Doğruyu, mizahın şekeriyle tatlandırmadan apaçık söyleyelim: Kendi dostlarını, kendi arkadaşlarını, kendi grupunu da kaybeder!

Kâğıdı, gazetelerin, mecmuaların, kitapların kefeni yapmak isteyenler, artık öfkelerinden silkinip uyanmalıdır. Kâğıt intikamını alıyor!...

Nasıl mı?...

Son istifalar kâğıda yazılmadı mı?...

Zam kuyruğu kapıda uzarken...

Kemal Aygün — Art kapıdan zamkinos!...

ANKARA İSTANBUL

SURLAR

Âtuf Benderlioğlu, akşam güneşinin yapraklardan damladığı bir saatte, viski ile hafif neşeli, dostlarına bir hikâye anlatıyordu:

— Tarih öğretmeni İstanbul fethini anlatırken, bakmış ki, arka sırada iki genç lâf atıyor. Birden dersi kesip sormuş:

— Söyle bakayım: İstanbul surlarını kim yaptı?

Çocuk heyecanla inkâr etmiş:

— Vallahi ben yapmadım efendim...

Canı sıkılan öğretmen, teneffüs zili çalıp da koridora çıkınca rastladığı müdür muavinine dert yanmış... Muavin bey, sükûnetle dinledikten sonra:

— Üzülme kardeşim, üzülme, demiş... Bunlar böyledir: Hem yaparlar, hem de inkâr ederler!..

Müdür muavininin cevabından büsbütün canı sıkılan öğretmen soluğu müdürün odasında alır:

— Yahu, der, demin sınıfta İstanbulun fethini anlatırken, iki talebenin arka sırada dalga geçtiklerini gördüm. Canım sıkıldı. Söyle bakayım dedim: İstanbul surlarını kim yaptı?... Hiç utanmadan: Vallahi ben yapmadım demez mi?... Canım büsbütün sıkıldı. Koridora çıkınca muavin beye anlattım. Beni telâşsız, heyecansız dinleyip:

— Üzülme kardeşim, bunlar böyledir, hem yaparlar, hem de inkâr ederler demez mi?..

Müdür bey, eski bir idare adamı olgunluğuyla:

— Sen işi bana bırak iki gözüm, dedi, ben şimdi Maarif Müdürlüğüne telefon eder, bir müfettiş ister, kimin yaptığını meydana çıkarırım!..

Hikâyeyi dinleyenler arasında bulunan Maarif Vekili Celâl Yarımcı:

— Yahu, yapmayın, dedi. İstanbul surlarını sayın Menderes'in yaptığını bilmeyen var mı?!...

İSTİMLÂK

Elindeki Milliyet gazetesini bırakan Salâhaddin Refik:

— Gördün mü İmarcî Belediye Reisini? dedi...

— Ne olmuş?

— Bak: Kemal Aygün, İstanbul'da 4200. bina daha yıkılacak, diyor...

Avukat Sami Sırmalı bir kahkaha patlattı:

— İnanmaaa... Yıkamaz!

— Yıkar!

— Sen benim dediğime bak, yıkamaz...

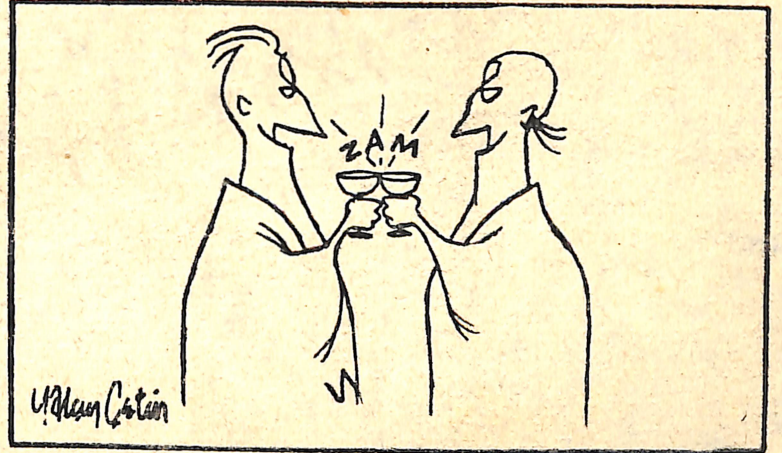
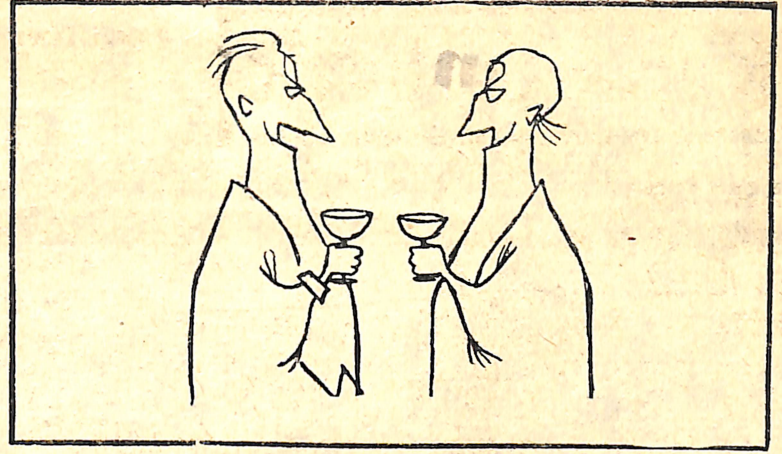
— Neden yıkamazmış?

— İstanbul'da o kadar bina kalmadı da ondan!..

KIBRIS PLÂNI

İngilizlerin teklif ettikleri birinci Kıbrıs plânını hiç düşünmeden reddettik... Sonra, biraz bizim aleyhimize, biraz Yunanistanın lehine değiştirilen ikinci plânı da hemen kabul ettik...

C.H.P. merkezinde bu mesele

YAZISIZ

konuşulurken Falk Ahmet Barutçu anlattı:

— Efendim, bu pilân işi harem ağasının alış virişine benziyor..

Dostları:

— Neymiş o alış veriş üstad? dediler...

Barutçu anlattı:

— Harem ağası evinu satıymış... Müşteri sormuş: «Ne istiyisin ağa?...» Ağa: «Sen ne veriyşün?» demiş... Müşteri: «Pen, demiş, pin lira veriyrim..» Ağa bir kahkaha atmış: «Ulmaaaz!» Alicu: «Pe-

kiy. ağam demiş, tokuz yüz tokusan tokuza verdin mu?...» Harem ağası, bu sefer gevrek gevrek gülererek elini uzatmış: «Haydi hayrini gör!...»

Gizli Anten

NERESİ?

Gemi Atina'yı terk ediyordu. Çok sık giyinmiş birinci mevki yolcularından biri kaptana yaklaştı ve sordu:

— Şu uzaklarda görünen beyazlıklar nelerdir acaba?..

— Dağların tepesindeki kar madam...

Kadın başını salladı:

— Tabii yaa.. Ben biliyordum. Halbuki genç bir bey bana oranın Yunanistan olduğunu söyledi...

BONSERVİSİ

Hanım, yeni müracaat eden hizmetçi namzedini şöyle bir süzdükten sonra sordu:

— Bonservis veya tavsiye mektubunuz filân var mı?

Hizmetçi kız:

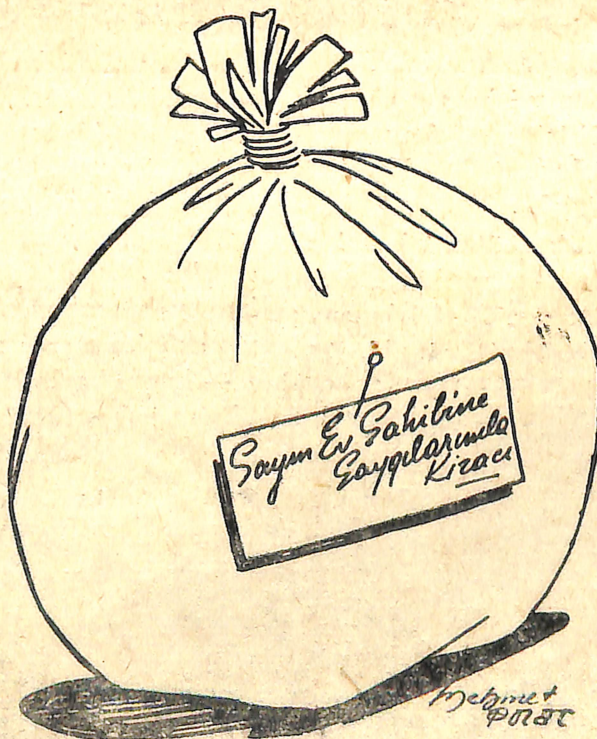
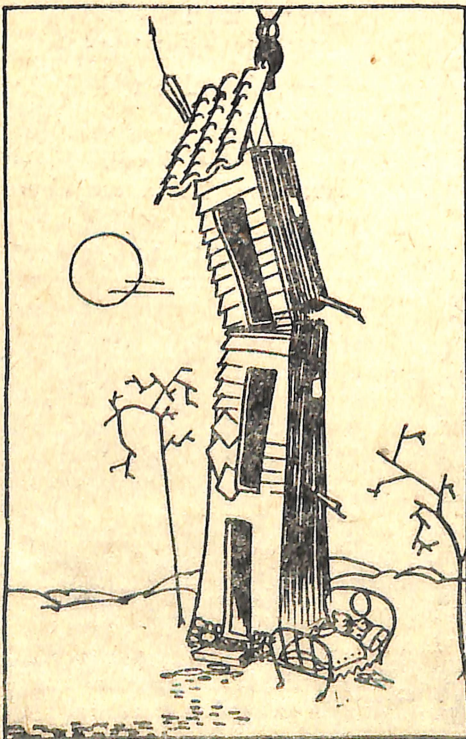
— Tabii var Hanımefendi, dedi ve bir mektup uzattı. Bunda şöyle yazılı idi:

«Bu mektubun hâmilî yanımda bir ay çalıştıktan sonra işinden ayrılmıştır. Bundan dolayı son derece memnunum.»

Negatif!

Fotoğrafçı ile oğlu caddede gidiyorlardı. Küçük, birden karşıdan bir zencinin geldiğini gördü ve babasına:

— Bak babacığım, diye bağırdı. Bir negatif geliyor bak!

KIRK-anbar

Tezatlar Memleketi

Haftada beş gün
maç yapılacak

Kurşun kalemi
fiyatları bu yıl
çok yüksek
olacak

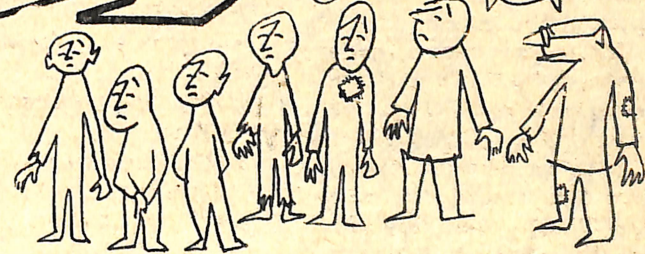

İKİ DEFA
SARHOŞ OLMAK
BUNA DERLER
İŞTE

Esnaf zam nisbetini
belediye'ye bildirdi

BİZ DE
TAHAMMÜL
NİSBETİMİZİ
BİLDİRSEK...

Tekel, şarap ve rakıya
zam yapmaya hazırlanıyor

ZEYTİN:

Zeytin ağacının meyvesidir. Önceleri yeşil olur, sonraları siyahlaşır. Çeşidi çoktur. En lzzetlisi Kalmata zeytinidir.

Ağacı, dalı, yağı meşhurdur. Ağacı iyi cilâ tutar. Dalı sulh sembolüdür. Yağı, hem yemeklerimizde, hem güreşlerimizde, hem de sanayide kullanılır.

Ramazanda, zeytin tanesiyle oruç bozmak sevap sayılırdı.

Fıkra:

İzmir civarında zeytin ticareti yapan bir Arnavut hayli zengin olmuş. Ama insan oğlunun gözü paraya doyar mı? O da hep tütün ticaretinden büyük servet yapmış bir komşusunu kıskanmış.

Nihayet bir gün bu kazanç hırsıyla tütün ticaretine de başlar... Başlar ama, sonunda ziyana girer!

Binlerce zeytinlikten biriktirdiği paraları kaybetmenin acısıyla dövünürken, köy imamı, bilgiyi söyler:

— Sen yine zeytinciliğe başla Şaban Ağa... Cenab-ı Hak bile Kur'anı Keriminde: «Vet-

tini Vezzeytuni» buyurmuş... Bir defa bile «Vettütuni» buyurmamıştır!

Zeytingillerden, edebiyatta Falih Rifki Atay'ın «Zeytin Dağı» eseri, Demokrat Partiden

de «Kemal Zeytinoğlu» meşhurdur.

ZIMBA:

Kâğıda, mukavvaya, teneke veya çinkoya delik delen âlet.

Argoda, zımbalamak, bıçaklamak anlamına gelir. Şarkısı meşhurdur:

Al mızrabı eline,
Vur kalbimin teline,
Sarılalım beline,
Rumba da rumba rumba,
Kalbime vurdun zımba!...

Z:

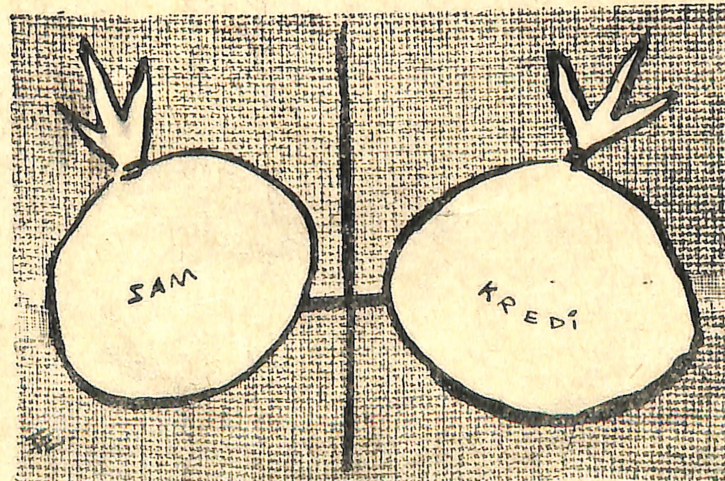
Alfabemizin yirmi çokuzuncu ve sonuncu harfidir. Yeni lûgat kitabında: «Z, sesi bilim bakımından diş sessizlerin yumuşak ıslıklısıdır» diye yazıyor. Bu ciddî tarifi, ciddiden ziyade mizah ansiklopedisine lâıyk bulduğumuz için aynen aldık.

Z, harfinin bizce politikadaki yeri, alfabedeki değerinden az sayılmaz. Eski Başbakanlardan Doktor Refik Saydam merhum, nasılsa, işgal ettiği yüksek makama hiç yakışmıyacak bir doğru söz söylemiş:

— Bütün işlerimiz A dan Z ye kadar bozuktur, demistir.

Merhumun bu siyasî vecizeyi söylediği günlerde henüz insanlar sokaklarda kuyruk kuyruk uzanmıyorlardı!

SON

Yerli uzman Yabancı uzman

Bu Mennilekette KRAL YAŞATMAYIZ

— 2 —

Allah razı olsun, bizim yanımızdan başka masaya gitti. Getirdiğimiz şişelerden biri bitmişti. Ben iyice kafamı bulmuşum.

— Eee, dünyanın vaziyetini nasıl buluyorsunuz Südi Bey? diye sordum.

O da:

— Bu gidişle dünyada kral kalmıyacak. Bak meselâ Mısır kralını kovdular. Irak kralını parçaladılar, dedi.

Ben heyecanlanıp da bir iki söz söylemeğe kalkınca, elimle işaretler yapıyor, sandalyeyi tutmağı unutuyordum. Bu yüzden lâfımın yarısını sandalyenin üstünde söylüyordum, geri kalanını yerde tamamıyordum. Südi Bey'le bir keresin de masanın altında buluştuk:

— Burası daha rahat birader, burada oturup konuşsak mı? dedi.

Bizim Hanım:

— Galiba sarhoş oldunuz... derken, o da sandalyeden kayıp yanımıza düşmesin mi?

Derken, mikrofondan dans kraliçesiyle kralı seçiminin yapılacağı ilân edildi.

— Dans müsabakasına girmek isteyenler lütfen piste teşrif etsinler...

Deminden beri yerlerinde duramayan Südi Bey'in oğluyla kızı, hop diye piste sığırdılar Pist doldu. Cazin olduğu yerin altına da altı kişilik jüri oturmuş. Dans başladı. İlkin, ağzı burnu yerinde güzel güzel dans ediyordu. Derken derken iş kızıştı. Bir tepinti başadı. Bir gözümüz dans denlerinde. Ben Südi Beye:

— Dünya ahvalini nasıl görüyorsunuz? diye sordum.

Südi Bey:

— Şu masanın altından kalkalım da bizimkilerine bakalım, dedi.

Dışardan getirdiğimiz ikinci şişeyi de bitirmiştik. Mikrofondan bir ses, birkaç numara okudu. Bunlar, dansları beğenilmediği için, jürinin ilk elediği çiftlerin numaralarıydı. İtirazlar yükseldi. Bir çift dışarı çıkmak istemedi. Garsonlar kollarına yapışıp dışarı çıkarırlarken ekek:

— Hakkımı yediniz, krallık benim hakkımdı... diye barbar bağırıyordu.

Cazla dans yeniden başladı. Bizim iki şişe bitti, üçüncüye başladık.

Salataya tuz dökmek istiyor, ama tuzluktan tuz çıkmıyor. Bir eli, düşmemek için sandalyenin tutamağında, öbür eliyle boyuna tuzluğu silkeliyor.

— Siyasi vaziyet biraz karışık-

★ AZİZ NESİN ★

ça gibi, değil mi Südi Bey?

Südi Bey:

— Yahu, diyor, bir insan evladı çıksa da deliklerinden tuz akıtan bir tuzluk icat etse, vallâhi milyon olur.

Demeğe kalmadı, tuzluğun kapağı düşünce bütün tuzlar salataya döküldü.

İçiyoruz:

— Dünyanın vaziyetini nasıl buluyorsunuz Südi Bey?

— Vallâ birader, artık krallık zamanı geçti. Bu dünyada kral yaşatmayacaklar. Bak Mısır kralını sepetlediler. Irak kralı da güme gitti. Artık kral yaşatmazlar.

Biz, yine sandalyeden kaymışız da masanın altında konuşuyoruz. Bir yandan caz coşmuş, jüriden biri, müsabakaya girenlerden bir kaç çifti daha çıkardı. Ama hiç biri çıkmak istemediğinden kavgâ gürültü oluyor. Saçları eski beslemeler gibi kesilmiş bir kız:

— Kraliçelik benim hakkım, kışkırtıyorsunuz... diye jüridekilerin üstüne yürüyor.

Seçile ayrılı, kala kala, bir Südi Beyin kızıyla oğlu, bir de başka iki çift kaldı.

Garson da geldi, hesap pusulasını getirdi: 118 lira...

— Aman oğlum, bir yanlışlık var. Bir şişe rakı 118 lira olur mu?

Garson, hesap pusulasında ya-

zılı olanları okuyor:

— Rakı bir şişe değil, üç şişe. Dört porsiyon köfte, üç porsiyon dolma, iki salata, dört porsiyon börek...

— Aman dur!... Yanlışlık var.

Garson, masanın altındaki boş rakı şişelerini aldı eline. Evden getirdiğimiz tabakları gösterdi:

— Peki. bunlar ne? Daha dolmalarla, köfteler duruyor bile...

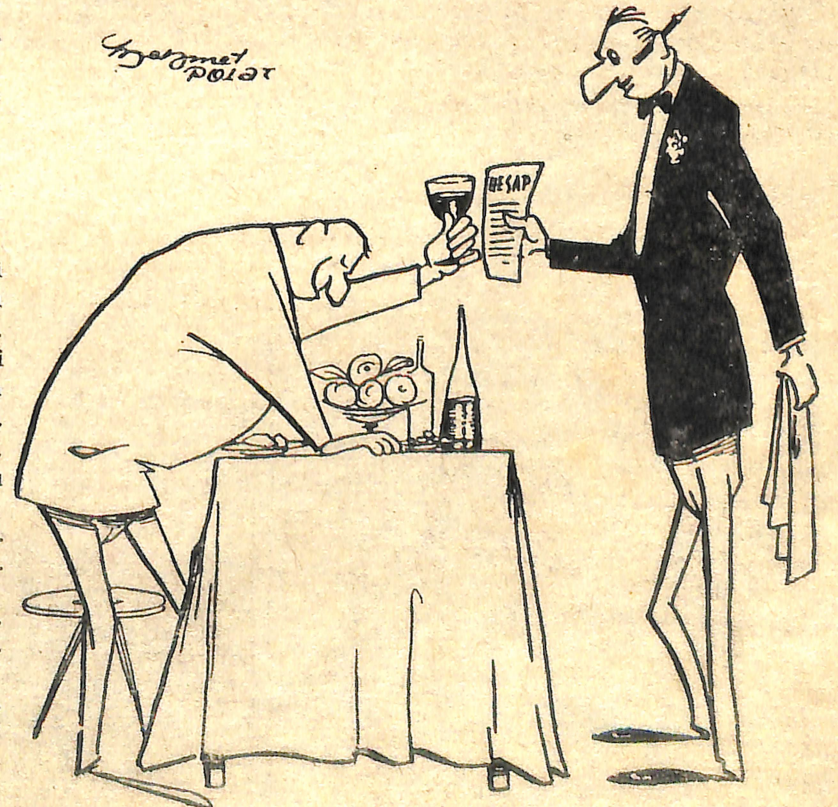
— Biz bunları evden getirdik... diyemiyoruz. Desek de dinlemezler. Kapıda yazılı: «Hariçten yemek getirmek katiyen yasak!» Garsonların cümlesi başımıza içtima etti. Herifler bizi dövecek. İlâhi hanım, bir şeycikler demem, gözün kör olsun... Akrabalara gösteriş yapalım derken b'zim maaş gitti. Hem masraf et, evden yemek yap getir, hem de kendi getirdiğin yemeğin lokantada parasını ver. Parayı bayılıp, garsonları savdık. Hâlâ bizim hanım, garsonun arkasından:

— Ben onları ellerimle pişirdim, senin kokmuş gazinon acaba ömründe öyle mis gibi dolma görmüş mü? diye bağırıyor. Yanımızdaki masadan biri:

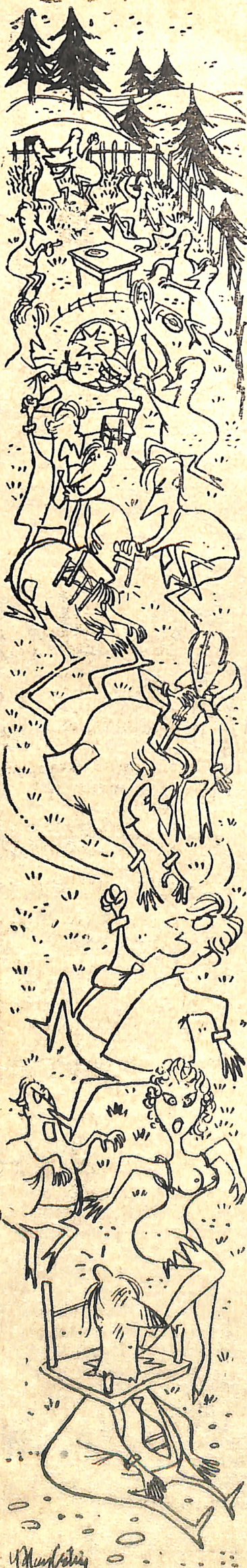
— Beyefendi, affedersiniz «hariçten gazel okumak» gibi olmasın ama, kabahat sizin... dedi.

— Neden kabahat bizim oluyor?

— Biz de dışardan öteberi getirdik. Enayimiyiz, burada kazık yiyelim? Altı şişe birayla işi idare ettik.

Şerefe...

SACİT Kirpican, son derece utangaç bir delikanlıydı. Yaşı epey ilerlediği halde, bu yüzden evlenememişti. Mis sokağında yeni açılan «Saadet Yuvası Türk Anonim Ortaklığı»nın gazetelerdeki ilânını görür görmez, hemen oraya koştu. Ateş hanının merdivenlerini hızlı hızlı çıktı. İkinci kata geldi. Kalbi heyecanla çarpıyordu. Koridorun en dibindeki odanın kapısında asılı tabelâyı okuduktan sonra, kapıyı usulca fıkırdattı, sonra araladı.

Köşedeki tahta masada, zayıf, orta boylu, yaşı geçkince bir zat oturuyordu. Kapının aralandığını farkedince yerinden fırladı. Ziyaretçiye doğru seğırtti:

— Buyurunuz beyefendi. Buyursunlar efendim, dedi.

Öteki, son derece mahcup, önüne bakarak:

— Şey... dedi. «Saadet Yuvası»nın müdürünü arıyorum

— Müdür ben'im beyefendi.

— Efendim ben, gazetede ki ilânınızı...

— Tamam beyefendi, tamam... Şöyle buyurun...

— Teşekkür ederim.

— Efendim siz, sayın halkımızın, evlenme hususunda ne türlü zorluklarla karşılaşmıştı bildiğimiz için, bu müesseseyi kurduk. Gayemiz de, yurttaşları bir yuva sahibi, çocuk sahibi etmek, böylelikle onlara, hakları olan saadeti sağlamaktır. Çünkü şimdiki zamanda bir takım gençler çeşitli sebepler yüzünden bir türlü evlenemiyorlar. Kimi sıkılan oluyor, kimi aradığını bulamıyor, kimi de muhitine uyamıyor. Bu yüzden hem genç kızlarımız, hem de delikanlılarımız, istedikleri yuvayı bir türlü kuramıyorlar. Tabii bedbaht oluyorlar.

— Çok doğru efendim.

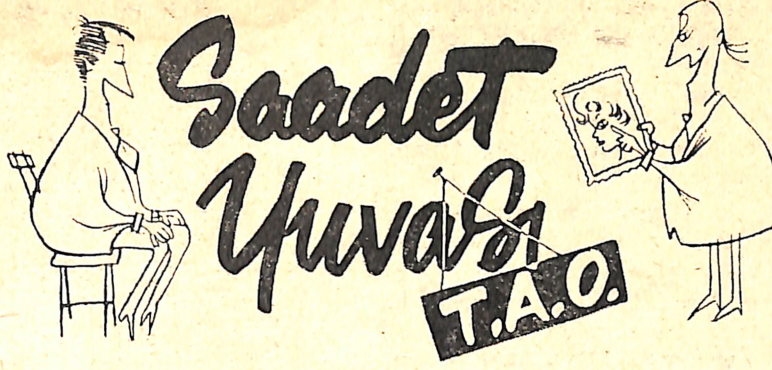
— Bu hususları göz önüne alan müessesemiz, gençleri evlendirmeye bakımından geniş imkânlarla sahiptir. Müessesemizin faaliyete geçtiği eylül başından beri, evlenmek için müracaat edenlerin sayısı yüzleri açıyor. Bu kısacık zaman içinde de, altmıştan fazla çifti mesut etmiş bulunuyoruz. Galiba siz de evlenmek arzusundasınız?..

— Evet.. Evet ama, bilmem ki... Mesut olabilecek miyim acaba?..

— Efendim, belki ilânlarımızda gördünüz. Bizim temin ettiğimiz evlenmeler bir sene garantilidir. Zaten size noterden garanti senedi vereceğiz.

— Peki, nasıl garanti ediyorsunuz?..

— Evlendirdiğimiz çiftlerin durumunu bir yıl yakından takip ediyoruz. Her ay bir memurumuz, evlileri teker teker ziyaret ediyor. Durumlarını inceliyor. Holinden hoşnut olanlardan, 250 lira saadet primi alıyoruz. Son derece mesut olanlardan 500 lira alıyoruz. Eğer bayan hamile kaldıysa,

ADNAN VELİ

sa, yuvanın temeli sağlamlaştığı için 1000 lira saadet primi tahsil ediyoruz. Bunların aksi de olabilir. Meselâ kadınla erkek, evliliklerinin ilk yılında kavgaya başlarsa, müessesemiz, komşuların şahadeti üzerine 100 lira dirilti tazminatı ödüyor. Eğer kavga sonunda evliler karakola düşerlerse, tazminat 200 lira oluyor. Mahkemeye düşerlerse 300 lira oluyor. Birbirlerini döverlerse 500 lira oluyor. Biri ötekini öldürürse, ölenin cenaze masrafları müessesemize ait olduktan başka, öldürene 1000 lira tazminat ödüyoruz. Ayrıca hapishanede de en konforlu ve denize nâzır koşturda yatmasını temin ediyoruz. Ama, bizim evlendirdiğimiz çiftler içinde mesut olmayan yok. Yeter ki, herkes eşini seçme hususunda bizim tavsiyelerimize iyice riayet etsin.

— Peki müdür bey... Sizin müessesenizde, evlenmek isteyen bayanların listesi var mı?..

— Olmaz olur mu efendim?... Her birinin ayrı ayrı dosyası var. Tabii bu işlerin gizliliğine riayet etmek ilk borcumuz. Siz nasıl tiplerden hoşlanırsınız?... Çünkü bizim elimizde çeşit çeşit bayanlar var.

Adam, cekmeceyi çekip, kalınca bir defter çıkardı. Sahifeleri teker teker açıp, namzetler hakkında bilgi vermeye başladı:

— Efendim, meselâ bizim elimizde,

7 numaralı Melâhat hanım adında bir bayan var. Alaturka musikiden hoşlanır, dikiş diker, nakış işler, yemek bilir, sinemayı sever. Etten nefret eder, giyme kuşama düşkün değildir. Tipi de, uzun boylu, esmer, kara gözlü, sarı saçlıdır. Bir dakika müsaade... Şuraya (hamiş) demişiz. Parantez içinde bize yazdırmış: (Saçlarım sarıdır ama, katıyen oksijen sarısı değildir) demiş. Sonra efendim, bu bayanın cilvesi gayet iyidir. Tatlı dilli, neşeli bir bayandır. Meziyetlerini sayarken, kusurlarını da belirtmek vazifemizdir. Bu kızcağız, genç kız olduğu halde, göğüsleri epey düşüktür. 8 numaralı namzedi geçen çarşamba evlendirdik. 9 numaralı Yasemin hanım da son derece iyi bir hanımdır. Bu da uzun boylu, etine dolgun, pembeyaz bir aile kızıdır. Danstan hoşlanır. Alaturka musikiden hoşlanmaz. Ağzı kokmaz.

Beyefendi, bunları teker teker okumaktansa siz hoşlandığınız tipi bana söyleyin. Ben hemen size en munasibini bulurum.

— Ben mi?... Ben, şişman, güzel, kumral bir kızla... Dul da olabilir...

— Eğer dul isterseniz elimizde harikulâde dollar var. Meselâ talihsizliği yüzünden onbir kocadan boşanmış, Şayeste hanım diye bir

bayan var. Görseniz bir içim su... Hayat tecrübesi de müthiş.

— Niye o kadar çok evlenmiş?..

— Erkeklerin hayırsızlığı.. Herkes sizin gibi beyefendi olmaz ki...

— Doğru...

— İsterseniz size, Fatih Nişancasında, Rock'n Roll kraliçesi seçilen Müzeyyen'i vereyim. Bu Müzeyyen'de bir kalça var beyefendi, üstünde yufka açabilirsiniz. Vallahi görür görmez dudığınız uçuklar, Bence, sizin için en munasibi bu... Yalnız, o da çocuk doğurmay tarattır değil...

— Vallahi, bilmem ki ne desem?... Ben biraz, mücadeleci kadınlardan hoşlanırım da...

— Mademki öyle, Müzeyyen'i yapalım size.

— Başka kimler var?...

— Mücadeleci... Mücadeleci... Haaa, bir mücadeleci daha aklıma geldi. Lâkin onun talibi var.

— Kimmiş o?...

— Bu mücadeleci hanımın adı Lebibe'dir. Daha doğrusu ona Taşkasapta Çarşafçı Lebibe derler. Ama ben onu size pek tavsiye etmem. Sarhoş, yırtık, rezaletten son derece hoşlanır bir kadın. Evlendiği erkeklerin hepsini, eşek sudan gelinceye kadar dövermiş. Vallahi anlamıyorum, bir çok erkekler böylelerinden hazzediyorlar. Lebibeyi size tavsiye etmem.

— Neden?...

— İki sebep var. Birincisi, rahat edemezsiniz. Çünkü, bir kavgaya başladı mı, susturmak mümkün olmaz. İkinci sebep de şu: Lebibe'nin talibi var.

— Kim talibi?..

— Bizim Demokrat Partinin Bucak Başkanı Hayati Bey onu almak istiyor.

— Nasıl geçinecek onunla?..

— Ben de merak ettim de geçinde sordum. Meğer hatunu, 1961 seçimlerinde, Halk Partisine karşı kullanacakmış.

— O halde bana kimi tavsiye ediyorsunuz?..

— Bence size en uygunu Fatihli Müzeyyen... Eğer kendisini çocuk doğurmay razı edersek. Müzeyyenden şaşmayın.

Sacit Kirpican biraz düşündükten sonra:

— Kendisini görebilir miyim acaba?... dedi.

— Tabii görebilirsiniz Ama görmeniz için, muameleye başlamamız lâzım. Muamele masraflarına mahsuben 100 lira rica edeceğim.

Masanın üstünde duran makbuz defterine uzandı, Sacit de elini cebine soktu. Tereddüt içindeydi:

— Acaba mesut olabilecek miyim? dedi.

— Beyefendi, size garanti veriyorum. Benim lâfıma itimat buyurun. Bendeniz 17 senelik muhabbet tellâlvun. Kadından ben anlamazsam, kim anlar yani?...

Ve 100 lirayı cebine koyduktan sonra, makbuzu doldurmaya başladı.

Bir röntgenci yakalandı..

— Röntgenolilik haaa...

EVVELKİ Harmandanberi

— Sen bana baksana Rüçhan! Bir daha yanında yerli malları kötülemeye kalkarsan, arkadaşlığı bozarız.

— Bozalım!

— Demek...

Bej rengi pantolonunda kocaman bir leke gösterdi

— Bu ne lekesi biliyor musun?

— Ne lekesi?

— Çay...

Güldüm:

— Hıh!... Çayın yerlisi, yabancıyı farketmez. Hepsini de leke yapar.

— Bardağı söyleyecektim, Ağız kısmı bilezik gibi elimde kaldı.

Bozulmakla beraber renk vermedim. Yerli malı aşağıya görenlere çok içerliyordum.

— İmalât hatası olabilir, dedim.

— Ben de onu diyorum. Yabancı mallarda imalât hatası olmuyor. Çünkü, kontrolden geçir-

meden piyasaya çıkarmıyorlar. Bizimkiler bile kötü mal sürüyorlar.

Kan beynime sıçramıştı:

— Bir bardak için bütün mallarımızı kötüleyemezsin. İçlerinde iyisi yok mu?

— Yalnız bardak olsa can kurban! Kaşıklar nasıl, kaşıklar? Çay kaşıkları... Safi teneke... Ya şekerler? Evvelce bardağa iki kaşık şeker koydun mu, çay bal gibi olurdu. Şimdi bardağı ağzına kadar dolduruyorsun. Çaya bir parmaklık yer kalıyor, kalmıyor. Yine tatsız... Düşün bak: Şekerin bile hakkından geleliyoruz. Nerde kaldı gerisi!...

— Sen öyle zannet.

— Mürekkebe ne buyurulur?

— Ezbere konuşma! Filân markayla falan markayı denedin mi?

— Onlar da yabancıların. Burada imal edilmesi, bizim için bir iftihar konusu olamaz.

— Lâf mı seninki?

— Ya seninki? Azizim şöyle bir düşünürsen çıldırmak işten değil. Doğru dürüst konserve açacağı bile yapamıyoruz.

— Yok, artık deve!

— Gel de gözlerinle gör!

Bir bakkala girdi. Kendisini takip ettim. Çırak koştu:

— Buyurunuz!

— Sizde konserve açacağı var mı?

— Var beyim. Hangisinden istiyorsunuz?

— Şöyle döne döne açanlardan...

Çırak, Rüçhanın istediği açacağı çıkardı. On beş santim uzunluğunda kara kuru bir şey... Arkadaşım:

— Yerli mi, Avrupa mı? diye sordu.

— Avrupa beyim! Markasını görmüyor musunuz? Sonra şu

Orta okul ve lise parayla oluyor... (Gazeteler)

— Tahsiliniz?

— 987 lira 67 kuruşluk...

güzelliğe bakın. Bizimkiler böyle mal yapabilirler mi?

— Niçin yapamamışlar? diye gürlüedim.

Sesimin tonundan ürküp sustu. Rüçhan sordu:

— Kaça?

— Dört buçuk lira beyim.

Rüçhan bana döndü:

— Ne kompostosu alayım?

— Şeftali.

Çırağa:

— Bize bir Ayşekadın fasulyesi ver! dedi.

Atıldım:

— Yanlış söyledin. Şeftali kompostosu diyecektin.

— Sen karışma.

İnanmadım da, radyo gazetesi okumasın diye kutuya baktım. Doğruydum. Etiket Ayşekadın fasulyesi yazıyordu. Parayı ödeyince dükkândan çıktık.

Rüçhan, Gülhane parkı yakınlarında:

— Parka girelim istersen! dedi. Eğleniriz.

— Kalabalıktan hazzetmiyorum, dedim.

— Tenhada otururuz.

İtiraz etmedim. İnsansız bir yerde oturduk. Rüçhan, konserve açacağı ile kutuyu delmek istedi. Önce delip sonra açacakmış. Nedenise delemeydi. Avuç kadar bir taşı açacağın tepesine indirince kutu delinmiş oldu. Sapını oynata oynata, açacağı kutunun etrafında çevirmek istedi. Olmadı. Açacak, patinaja tutulmuş kamyon gibi, olduğu yerde sayıp boş kilometre dolduruyordu.

— Meret şeyin Avrupasında da iş yok! dedim.

— Kim dedi Avrupa diye? Yerli.

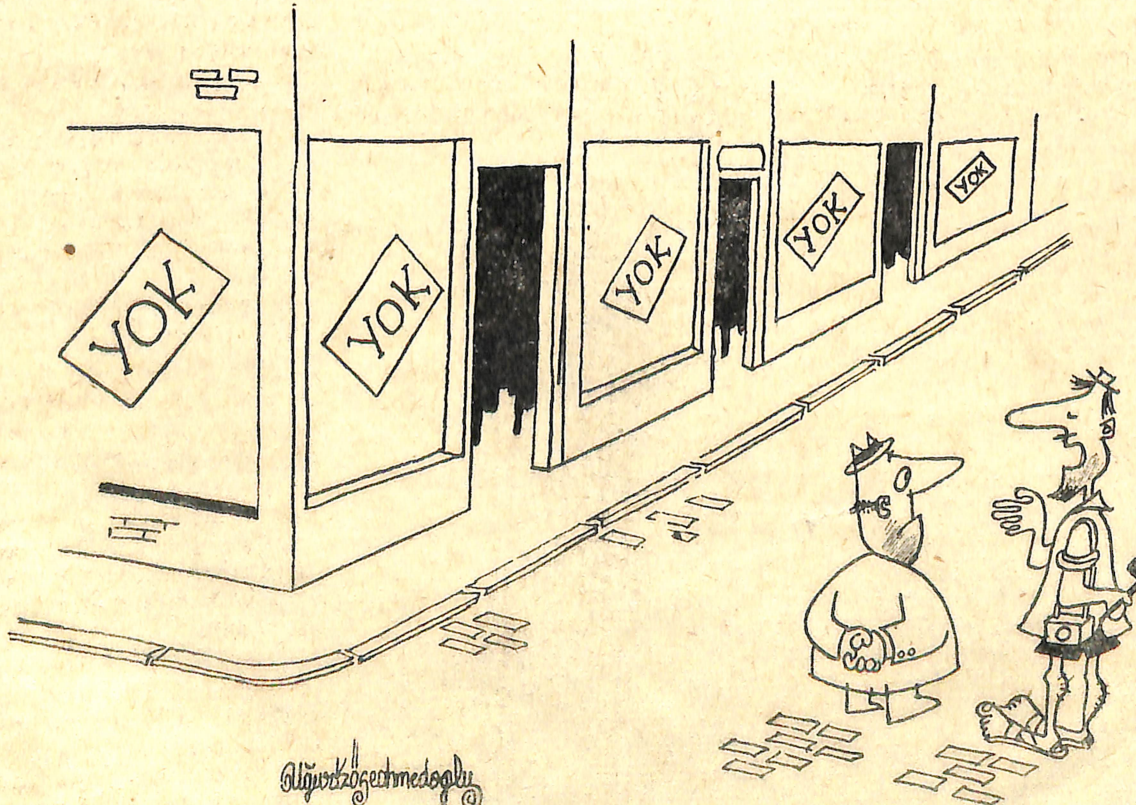
— Çırak yalan mı söyledi?

— Maalesef söyledi. Çünkü o da yerli.

— Açacağın yerli olduğunu neyle ispat edersin?

— Açmayışından belli değil mi?

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

— Bu dükkânın sahibi kaçakçı bir adam galiba...

— Nasıl, Ada'dan faydalıyor musunuz bari?

— Çorok... Oğlan Fransızcasını ilerletti, kız İngilizcesini... Ben de oldukça Yahudice öğrendim!...

— Başka?

İç taraflarında bir «T. M.» buldu. Sesimi çıkarmadım. Rüçhan, kutuyu çakıyla açtı.

— Gördün mü? dedim. Şeftali kompostosu çıkmadı.

Mahecup mahecup:

— Hayret! dedi. Ayşekadından hep şeftali çıkardı. İlk defadır ki aksiyor.

Kutuda gül reğeli vardı.

Buna rağmen niyetimi bozmadım. Yerli mala lâf söyleyenin karşısına dikilip saatlerce konuşuyordum. Ama tanıyayım, ama tanımayayım. Bu arada az da sopa yemedim. Yerli maldan canı yananlar ne kadar da çokmuş. Hırslarını benden alıverdiler.

Yangın dolayısıyla bizim semtin elektrikleri kesilmişti. Aydınlanmak için küçük bir gaz lâmbası aldım. İdare denilenden az kabaca... Şişesinin tam arkasında, paslı tenekeden yuvarlak bir ayna var. Ben bu paslı aynayı bizim basına benzetmek küstahlığında bulunacağım.

Lâmbaya gaz koyduktan sonra, sıra yakmaya geldi. Fitol içeride. Biraz çıkarayım. Yuvarlağı gevirdim; çıkmadı. Birkaç defa daha çevirdim: A'ah çıkmıyor!...

Hanım:

— Çevir babam, çevir! dedi. Bak çıkarsa...

— Niçin? dedim.

— Yerli olduğu için! dedi.

— Böyle konuşma. Kalbini kırarım.

— Yerli kocalardan başka şey beklenemez.

Lâmbayla bir hayli güreştim. Sevgili karım:

— Yarım saat daha oynayamaz mısın? dedi. Şafak sökmek üzere.

Uykusuz gecenin sabahı lâmbayı aldığım dükkâna gidip fabrikasını sordum. Faturadan adresini buldular. İstanbuldaymış. Düütüt İstanbul!...

Fabrikanın kapıcısı:

— Kimsiniz? dedi.

— Müstehlik! dedim.

Telefona eğilip saygıyla:

— Müzelikmiş efendim! dedi.

Fakat, âmirinden papara yemiş olmalı ki:

— Kim isen doğru dürüst söyle! diye kaş çattı.

— Alıcı! dedim.

Döndü telefona:

— Halıcıymış! dedi.

Biraz dinledikten sonra da:

— Sen Gavsi bey misin? dedi.

— Değilim. Ben halıcı da değilim.

— Ya nesen?

— Alıcı!... Sen alıcı diye bir şey duymadın mı?

— Askerde duydum. Sen telsiz misin?

Anlatasıyadek göbeğim çatladı. Müdüre çıkarıldığım zaman her bir yerimden ter damlıyordu. Lâmbayı masasına bırakıp:

— Böyle malları piyasaya sürmeye utanmıyor musunuz? dedim.

Hiç umur etmedi:

— Orası beni ilgilendirmez!

— Kimi ilgilendirir ya?

— Patronu.

— Beni patrona götürün.

Götürdüler. Fok balığıyla karşılaştım sandım. Toparlanınca:

— Bu ne biçim lâmba? dedim.

— Gördüğün biçim! dedi.

Yaprak sigarasının dumanı ciğerlerime bayram yaptırdı.

— Mallarımız için kötü propagandaya sebep oluyorsunuz, dedim. Buna hakkınız yok. Müdüre söyledim. Lâkay! bir tavırla, orası beni ilgilendirmez, dedi.

— Seni de ilgilendirmez. Tanıştığımıza memnun oldum. Defol!...

İslanmış merkep gibi kös kös yürüdüm. Arkamdan bağırды

— Sen ne diyorsun be? Biz satmaya yetişemiyoruz. Hangi köye gidersen git, bunsuz ev bulamazsın. İyi günler beyim. De-fool!...

★

Köylü vatandaşların, bu temelinin sevdiğiminin lâmbasını nasıl kullandıklarını bayağı merak etmişim. Bursaya dönünce, ilk işim Sarımsaklıköye koşmak oldu. Muhtar Cemil, tanıdık olur. Onu buldum ve:

— Yahu, dedim, siz bu lâmbaları kullanabiliyor musunuz?

— Evet! dedi.

— Ben kulanamadım da...

— Kullanamazsın.

— Elim mi yakışmıyor, ne?

Kıs kıs güldü:

— Herhâl.

— Şu fitili nasıl sokup çıkardığınızı gösterece.

— Akşama...

Akşamleyin muhtarın evine gittik. Birazdan o geldi, bu geldi; on, onbeş kişi olduk. Camı kırık bir lüks, odayı elektrik kadar aydınlatıyordu. Muhtara:

— Sizin lüksünüz var ya... dedim.

— Ötekinin işi başka! dedi.

Gömme dolabı açıp içinden bir büsküvit tenekesi çıkardı. Teneke-kenin kapağı açılınca, o namussuz lâmba göründü. Muhtar onu itinayla aldı ve ortadaki masanın üzerine yine itinayla koydu.

— Haydi sökülün bakalım beşlik'leri!

Lâmbayı kumar âleti olarak kullanıyorlarmış meğer. Sıra kim deyse, yuvarlağı bir saat müddetle çeviriyor. Bu zaman zarfında fitili aşağı veya yukarı bir kere oynattın mı, paralar senin

Muhtar:

— Simdiye kadar bir kişi kazandı, dedi. O da evvelki harman.

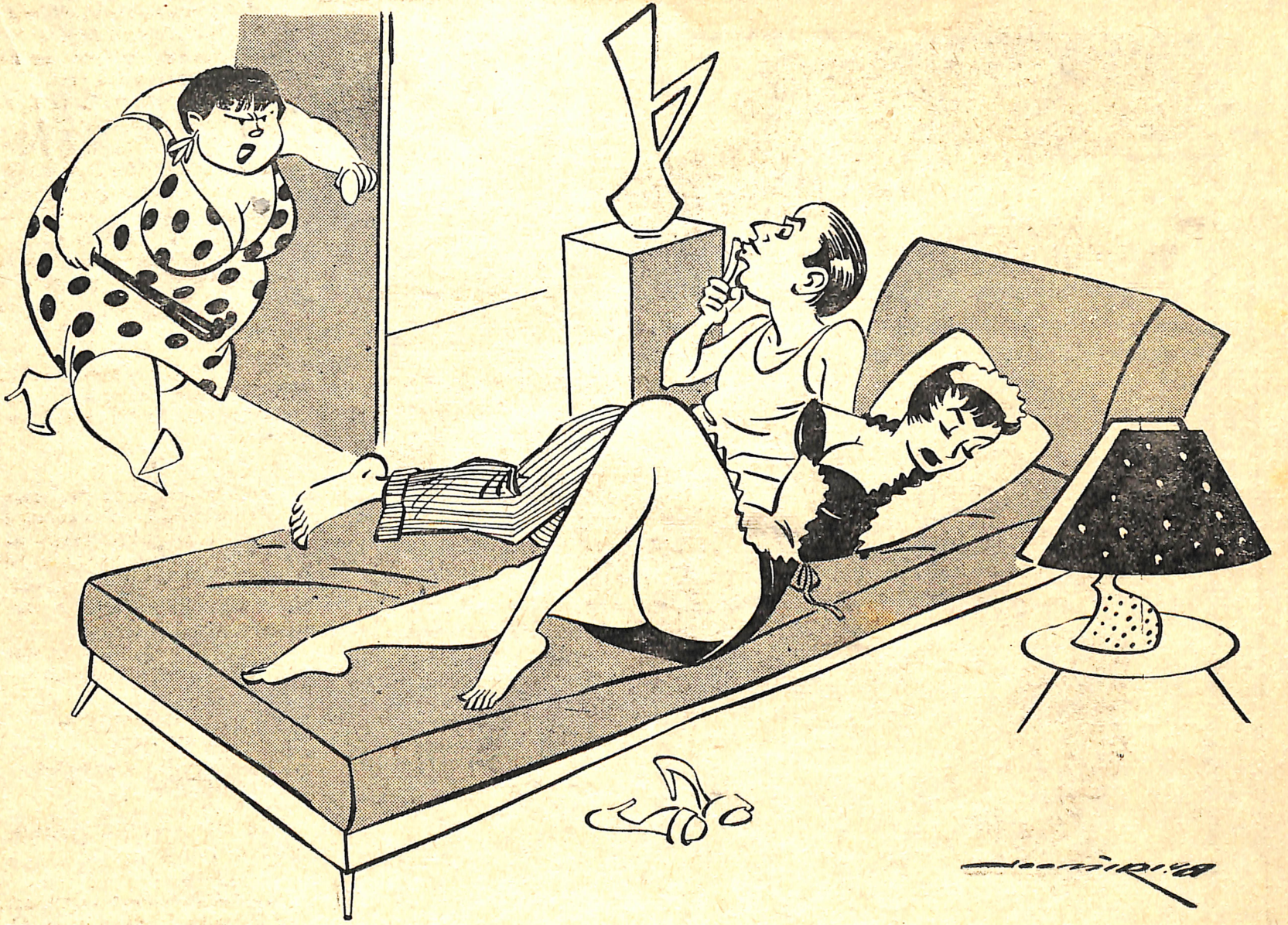
Yalçın KAYA

✱

HARABELER

Harpten sonra idi. Amerikalı turistler dünyayı dolaşmağa başlamışlardı bile. Bu arada bir Amerikalı Kahire'ye eski Mısır harabelerini görmeğe giden bir arkadaşını caydırmak maksadıyla:

— Boşver yahu Kahire'deki eski harabelere... dedi. Gel Paris'e gidelim de yeni harabeleri gör daha iyi!...

— Şişşt... Gürültü etme, uyuyor!

FIRSATTAN BİLİSTİFADE

Annesi evlenmek istediğini bildiren oğluna yazdığı mektupta şöyle diyordu:

«Sevgili oğlum,

Bize verdiğin müjdeye baban da, ben de çok sevindik. Zira ne zamandır senden böyle bir haber bekliyorduk. Hiçbir erkek kadınsız yaşayamaz evlâdım! İyi bir kadın, bir erkeğin hayatını cennete çevirir, ona saadet ve sevgi dolu günler geçirir...»

Ve mektup bu minval üzere devam edip sona eriyordu. Yalnız en sonunda şöyle bir haşşe vardı:

H. Yavrucuğum annen pul almağa gitti... Ben de sana şu satırları yazıyorum. Sakın enayilik edip evleneyim deme... Gözlerinden öperim.

Baban»

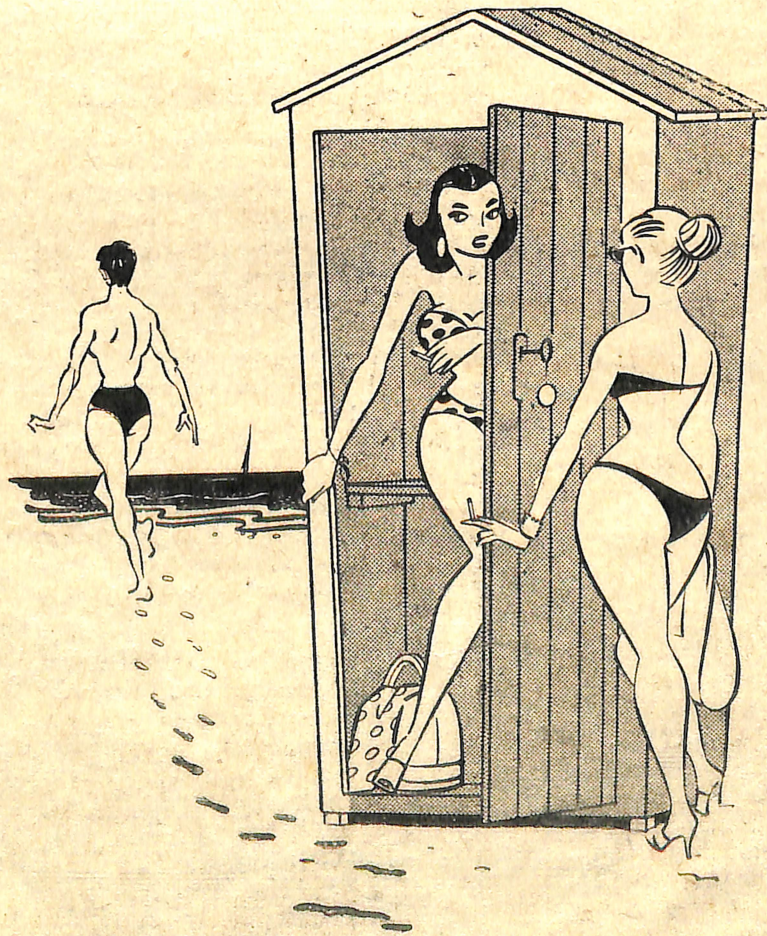
ASAYİS

Hâkim şahide sordu:

— Demek bu iki adam sandalyeleri yakalamış birbirlerine saldırıyorlardı... Peki niçin aralarına girip kavgayı yatıştırmağa teşebbüs etmediniz?

Şahit güldü:

— Başka sandalye yoktu ki Hâkim Bey.

— Çok aptal gay, kabinome girmişti, gık der demez gıktı!

YENİ ARTİST!

Genç ve kabiliyetli bir yıldız ve ilk defa bir macera filmi ile lânse ediliyordu. Film çok hareketli ve yorucu idi. Bir sahnesinde genç artist yüksek bir yamaçtan kendini kaldırıp nehre atacak tı. Fakat oraları dolaştıktan sonra genç adam rejisörün yanına geldi ve:

— İstedığınız sahneyi çevirme imkân yok dedi, o tepeden aşağı nasıl atlarım suyun derinliği ancak bir karış?

Rejisör güldü:

— İyi ya işte. Bizim sizin boğulmanızı mı istediğimizi sanıyorsunuz?

VENEDİK

Karı koca İtalya seyahatinden henüz dönmüşlerdi. En çok nereyi beğendiklerini soran misafirlerine kadın:

— Ben, cedi İtalya'nın her tarafını beğendim. Bütün şehirleri birbirinden güzel. Fakat kocam en çok Venediği sevdi.

Misafir güldü:

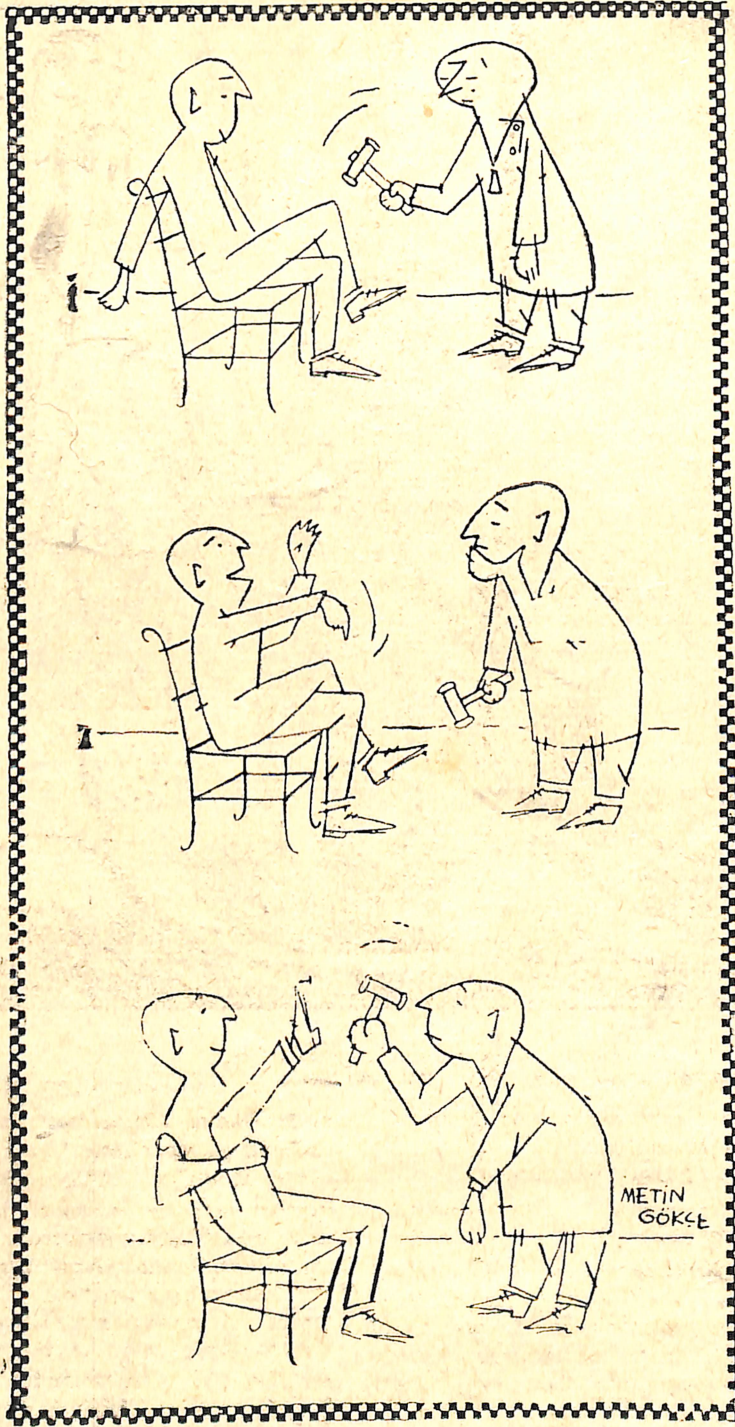
— Tabii, dedi. Gondollar, serenadlar, kanallar çok romantik.

Kadın dudak büktü:

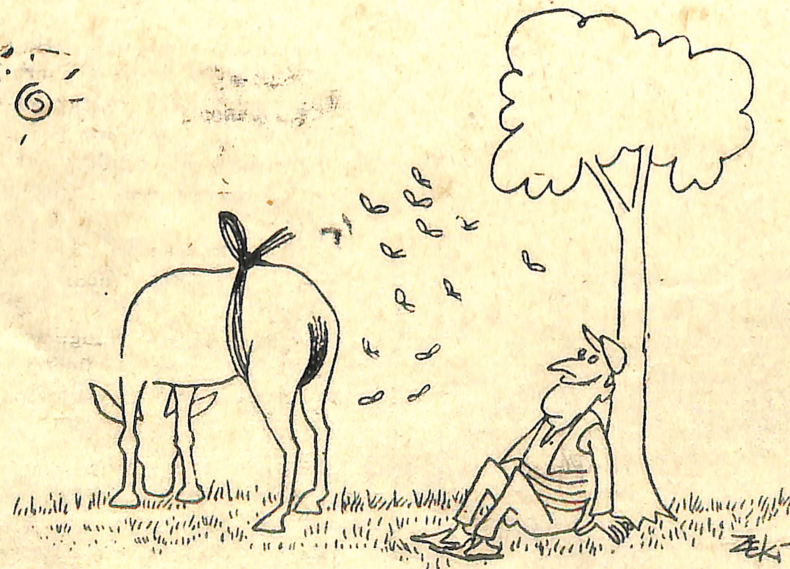
— Yok canım onun için değil... Otelde oturup bütün gün pencereden balık tutuyordu ra...

★ Yazan : AZİZ NESİN ★

YAZISIZ

YAZISIZ

O KIZIN yüzünden okuldan kaçmağa başlamıştım. Kıza tutulmamla şairleşmem de bir oldu. Kızın ardından gitmediğim, evlerinin yöresinde fır fır dönmeliğim, penceresinin karşısında volta atmadığım zamanlar, elimde kâğıt, kalem, ha babam şiir yazıyorum. Şiir yazıyorum da ne yazıyorum? Düpe düz konuşacağım, kıza sözüm ona anlatmak istediğim sözleri, ikişer - üçer kelime yan yana, sonra onları alt alta yazıyorum, oluyor şiir.

Bugün yine
Pencereye çıkmadınız.
Ah!...

Beyhude dolaştım sokakları
Beni vapurda gördünüz de
Bir kere bile bakmadınız.
Aşkolsun size sevgilim...
Kalbim...
Ruhum...
Ah hain!...

Falan fıstık.

Her gün bir - iki defter şiir dolduruyorum. Üstüm, başım, ceplerim, çantam hep şiirle dolu olduğundan, evin içine, oraya buraya benden şiirler dökülüyor. Evdekiler de benimle alay ediyorlar. Tam yemekteyiz, değil mi, evdekilerden biri gayet ciddi genden düşen şiirlerden birini okuyor. Ben kıpkırmızı oluyorum. Onlar basıyor kahkahayı. Hele misafir gelince...

— Efendim, bir şiir yazdım. Bakalım, nasıl bulacaksınız?

Benden düşen şiirlerden birini okuyorlar:

Ey kalbsiz!
Ey ruhsuz!...
Ey...

Önce, benim şiirimi ciddi ciddi okuyup, sonra basıyorlar kahkahayı.

Tam iki yıl kızın arkasından gittim de, bir tek söz söyleyemedim. En sonunda yazdığım şiirlerden birini penbe bir zarfa koyup, vapurdan çıkarken eline sıkıştırdım. Mektubu vermemle fır layıp kaçmam bir oldu. Kız, iskeleye çıktı. Ben vapurun içinde fır fır dolandım. Ertesi gün kızla buluştuk. Boğaziçinde sonbahar akşamı. Gök, dökülen kuru yaprak renginde. Biz, yan yana, deniz kıyısında aşağı yukarı dolaşp duruyoruz. Benim ağzımdan tek kelime çıkmıyor. Bre Tanrının kulu, konussana... Dilsiz olmuşum. Bir teneke ağzına kadar dolu olursa, ters çevirince, tenekenin deliğinden hiçbir şey akamaz. Bn işte öyle dopdoluyum.

İçim dolu. Hangi birini anlata-yım? Ağzımdan bir kelime çıkmıyor.

Gezdik, gezdik, gezdik, en sonunda kızın ayakları yorulmuş olmalı:

— Şurda biraz oturalım mı? dedi.

Bende yine ses yok. Deniz kıyısında bir kayanın üstüne oturduk. Ayaklarımızın altında sular şıpır şıpır sesler çıkarıyor. Tepemizde martılar uçuyor. Püfür püfür ılık rüzgâr yüzümüzü okuyor. Biz de öylecene oturuyoruz. Saatler geçti. Kız:

— Karanlık bastı, eve gideceğim, dedi.

Kalktık, yürüdük. Tıs yok. Kız evine gitti. Ben geceleyin dolaştım. Gece yarısı eve dönüp şiirler yazdım. Artık kızla arkadaş olduk diye seviniyorum. Ama ondan sonra kız bir daha gelmedi. Ne yaptım da bu kız bana darıldı? Ben ona hiç bir şey yapmadım. Ağzımı açıp bir söz söylemedim. Peki, neye darıldı bu kız? Üstelik bir arkadaşımın benim için «enayinin biri» demiş.

Deli olacağım. Hırsmıdan bo-yuna şiirler dökürüyorum. Eskiden bir defter doldururdum, şimdi günde beş defter dolucun şiir yazıyorum.

Ben bu kıza ne yaptım da darıldı? Ağzımı bile açmadım. Hani bir sev vapsam, bir söz söylesem de darılsa, eh anlıyacağım.

Bir gece bizim eve bir misafir geldi: Şairmiş. Yaşlıca biri Yemekten sonra, benim oraya buraya düşürdüğün şiirlerden birini okuyup güldüler, eğlendiler. Misafire de benim şair olduğumu söylediler. Şair, sağ eliyle enseme yapışıp beni bir-iki salladı,

— Yok canım, maşallah hiç bir şeyciği yok. Aslan gibi delikanlı. Böyle turp gibi şair olur mu? Delikanlıya iftira etmeyin, dedi.

Yaşlılarda, bir genç gördüler mi, eski aşk maceralarını anlatmak merakı uyanır. Misafir de bir macerasını anlatmağa başladı:

— Şairlik zamanımız. O zamanlar şairliğin bir uniforması vardı. Saçlar uzun olacak, euseye dökülecek. Pantolon kısa, paçası daracak. İskarpın de uzun, burnu sivri. Yakada papyon. Bir de bunun üzerine yüz soluk sarı, gözler süzük oldu mu, uzaktan gören, «iste bu şair» der. Şimdiki gibi böyle göbekli değilim. Zayıf, uzun bir delikanlıyım. Arada bir de mecmualarda şiirlerim çıktı-

YAZISIZ!

ğından münevver genç hanımlar, adımı biliyorlar. Ben bir yerden geçerken, arkamdan birbirlerine adımı söyleyip fısıldaşıyorlar. Derken, ben bu şairliğin forsuyula bir kızla arkadaş oldum. Fakat kız, yarabbi, bir melek... Ben artık kıza her Allahın günü sayfalar dolusu şiirler yazıp gönderiyorum. Kıza tutulduktan sonra bana bir ilham holluğu geldi. Rotatif makinesi gazete basar gibi, şiirler yazıyorum. Zaten benim soluktu, büsbütün soluklaştı. Biraz daha da alıklaştım. Gözlerim süzüktü, büsbütün süzüldü. Kırpiklerimi yapıştırıp, aradan kıza baygın baygın bakıyorum. Artık şairliğimden kimşenin şüphesi yok. Sevgilimle başbaşa bir gün geçirmeğe karar verdik. Birbirimize içimizi dökeceğiz. O zamana kadar, haftada, on günde bir, beş, on dakika kaçamak ancak birbirimizi görebiliyoruz. Eh, o zamanın en şairane yeri Ada... Bir sabah sevgilimle vapura binip Heybeliada'ya gittik. Eşeklere binip Adayı bir tur ettikten sonra, Şafak gazinosunda öğle yemeğimizi yedik. O söylüyor, ben söylüyorum. O anlatıyor, ben anlatıyorum. Manzara harikulâde, kız enfes... Niyetimiz, son vapurla mehtabı seyrederek dönmek. Benim aklıma bir kurnazlık geldi. Son vapuru kaçırıp, sevgilimle geceyi Adada geçireceğim. Sonunu düşündüğüm yok. Ne olursa olsun. En sonu evleniriz. Benim de arayıp bulamadığım şey. Kol saatimi, iki saat geri aldım. Gece oldu. Akşam yemeğini de orada yedik. Mehtap çıktı. Biz de yavaş yavaş iskeleye yürüdük. O zamana kadar eli elime değmedi ama, ne çıkar. Nasıl olsa geceyi meleşimle beraber geçireceğiz. İskeleye geldik ki, son vapur gidelik iki saat olmuş. Ben dizimi dövüp:

— Benim saatim geri kalmış, gördünüz mü? dedim.

Sevgilim pek de üzgün görünmüyor ama:

— Ben otelde kalmam... dedi.

Rihtimda, ne yapacağımızı bil-

meden aptal aptal dolaşırken, yanımıza bir Rum sokuldu:

— Misafir kalmak isterseniz, yerimiz var! dedi.

Hay Allah razı olsun. O zamanın parasıyla Apostol'a 5 lira verdim. Adam bizi kulübeye benzer, bahçe içinde bir evin bir odasına soktu. Bir küçük oda. Bir karyola var. Konuşmadan bir zaman durduk. Sonra sevgilim, titreyen bir sesle:

— Tabii, dedi, böyle bir fırsattan istifadeye kalkışmıyacaksınız.

Ben bozuldum, hiç sesimi çıkarmadım.

— Sizin gibi ince ruhlu bir şaire, âdi hareketleri hiç yakıştıramam... dedi.

Yine bende ses yok.

— Elinize geçen fırsattan faydalanarak bir genç kızın kalbini rencide edeceğinizi hiç ummuyorum.

Birden şövalyeliğim kabardı, şairlik damarım tuttu:

— Meleşim, neler de düşünüyorsunuz, dedim. Şimdiye kadar sizi böyle kötü düşüncelere sevk edecek bir hareket gördünüz mü bende?

— Öyleyse, arkanızı dönün de soyunup yatayım.

Pencereye döndüm. O biraz sonra:

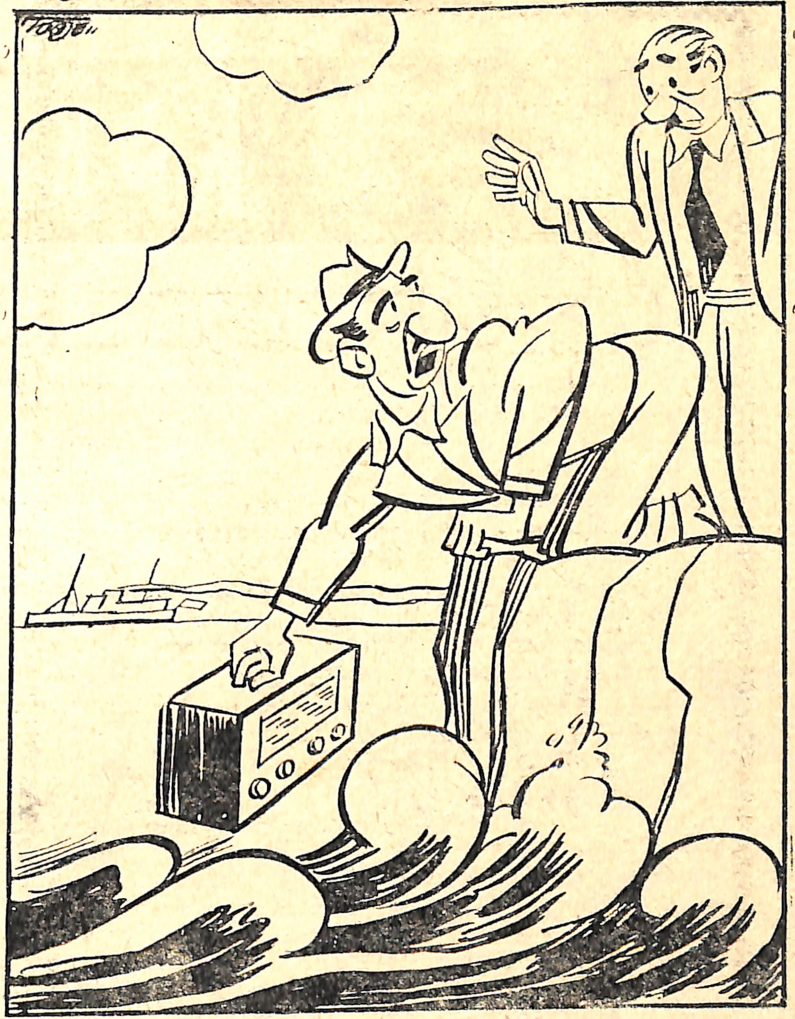
— Yattım, dedi.

Ben de elbiselerimle koltuğun içine kıvrıldım. Yaş 25... Bir türlü gözüme uyku girmez. Sağa dönüyorum, sola dönüyorum, bir türlü uyuyamıyorum. Meleşim, kıkır kıkır güldü:

— Neden uyumuyorsunuz? diye soruyor.

— Hiç... Bilmem...

Ama o da uyumuyor. Boyuna sağa sola dönüyor. Hem uyumu-

— Bütün dalgaları alıyor dediler de...

yor, hem de gülerik ikide bir, bana soruyor:

— Neden uyumadınız?

— Bilmem... Yerimi yadırgadım galiba.

Koltuğun içine büzülmüşüm. Üç karış ötemde bir melek yatıyor. Uyunur mu? Sabaha kadar ikimizin de gözünü uyku tutmadı. Sağa sola döne döne sabahı

ettik. Benim baygın şair gözlerim kan çanağı olmuş. Traşım uzamış. Koltuğun içinde kıvrılmaktan boynum, bacağım tutulmuş; eğri büğrü yürüyorum. İlk vapurla İstanbul'a geldik. Köprüde birbirimizden ayrıldık. O gün bugün meleşimi bir daha göremedim. İçim cayır cayır yanıyor. Bir gün arkadaşlardan biri sevgilimin adını söyledi. Tepem attı. Neredeyse arkadaşımı düelloya çağıracağım.

— Nereden tanıyorsun? diye bağırdım.

— O... Biz her zaman Apostolun evinde kalırız, dedi.

— Apostol kim?

— Adada bir Rum.

Sevgilim benim için «Hayatımda hiç bu kadar enayi herif görmedim. Enayinin biri» demiş. Ne dersiniz, bir daha kız gelmedi.

Misafirimiz bunları anlattıktan sonra, bir kere daha ensemi okkaladı:

— Bu delikanlıda hiç öyle enayi surati yok!... dedi.

Oysa daha o gün sevgilime: «enayinin biri» olduğumu isbat etmiştim. Ama o günden sonra hiç böyle enayilik yapmadım.

✱

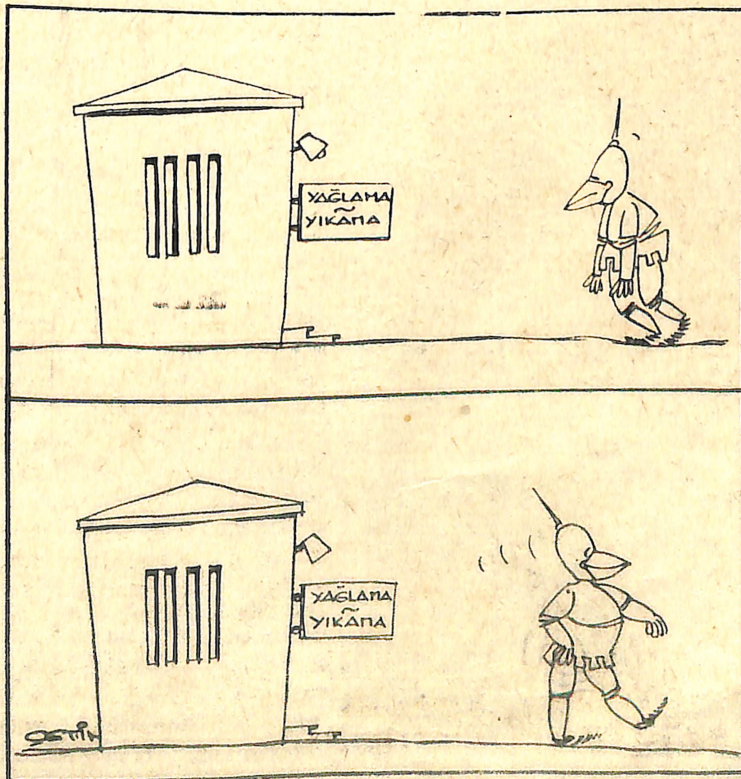
KEÇİ CAN DİRDİNDE...

Telefon acı acı çaldı:

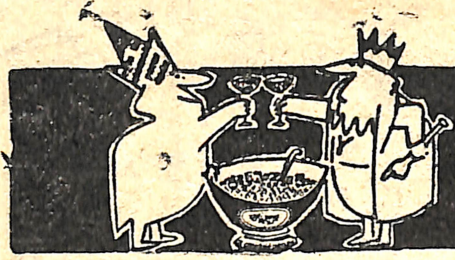
— Salamon metin ol, oğlun izak bir otomobil kazası geçirdi.

Salamon sordu:

— Otomobil taksi mi. hususi mi idi?

YAZISIZ

kokteyl

UYUR, GEZER

(Vak'a bir doktorun muayenehanesinde ge-
ger.)

— (Kapıdan giren ka-
ra sakallı, çıkık karınlı
bir efendiye) Buyursun-
lar Aziz Bey, inşallah
hasta filân değilsin ya...

— Vallahi henüz has-
ta olup olmadığımın em-
in değilim... İnşallah
bana sirayet etmemiştir.
Fakat çocukların hali fe-
na...

— Geçmiş olsun... Ne-
leri var?...

— Hani şehri «Uyur
gezer» denilen şu sair
filmenam hastalığı var
ya, ona uğradık azizim...
Bicare refikam sabahla-
ra kadar elinde mum ile
dolaşıyor.. Maazallah ba-
na da sirayet ederse...

— Korkma, bu geçici
hastalık değildir.

— Yok efendim... Na-
sıl olur?

— Size fen namına
söylüyorum... Katiyen
sarı değildir.

— İnat etmeyiniz dok-
torcuğum... Çünkü orta-
da vak'a var... Refikamı
bilirsiniz... Yirmi iki,
yirmi üç yaşlarında an-
cak vardır... Vücudu
gürbüzdür... Hiç bir has-
talığı yoktu...

— Tekrar ediyorum ki
olamaz. Manafih bana
bir kere vak'ayı hikâye
ediniz.

— Başüstüne... Efen-
dim halter malûm ya...
Geçinmek zor. Bizim alt
kattaki edayı genç bir
Mekteb-i Hukuk talebesi-
ne kiraladık... Hem üç
beş, kuruş getiriyor, hem
de bize ses oluyor. Me-
ğer bu çocukta uyur ge-
zer hastalığı varmış...

— Bunu nereden an-
ladınız?

— Bir gece gözümle

gördüm. Efendim bende-
niz tavan arasında ya-
tarım.

— Ne münasebet?

— Sağ olsun bizim ço-
cuk geceleri mütemadi-
yen ağlar. Ben de öyle
çocuk sesine dayana-
mam... Onu annesiyle
beraber bahçe üstündeki
odada bırakarak tavan
arasına çıktım.

— Pekâlâ, devam edi-
niz.

— Bir gece uyukum
kaçtı. Kulağıma nerdi-
venlerden bir ayak sesi
geldi. Tavan arası ka-
pısından başımı çıkar-
dım. Beyazlı bir adam
ayaklarının ucuna basa-
rak bizimkinin odasına
doğru gidiyordu. Ne ya-
lan söyleyeyim, inmeye
cesaret edemedim. Fa-
kat «Kim o? Sen kim-
sin?» diye bağırdım. Be-
yazlı adam olduğu yer-

ASRÎ HAYAT

Şu asırda hiç yaşar mı insan
Haftada bir veremezse «tedansan»!
Her bir koca yapmalıdır avanta
Karısına almak için lâvanta!
Şık beylerin cebi delik olmalı,
Servetleri bir metelik olmalı!
Babaları bulamazken yiyecek,
Almalıdır kızlarına giyecek!
Satılmalı evde bütün kap, kacak:
Küçük hanım vizon etol alacak!!
Tutmalıdır borca batıp kocası,
Karısına bir sinema locası!
Oturulmaz Fatih'teki odada,
Mutlak yazı geçirmeli Moda'da!
Asri hayat, asri hayat, diyerek,
Şık gezelim, kuru ekmek yiyerek!
Dalalım bir kör döğüşü gidişe,
Şeytan bile şaşa bu işe!

de durdu. Kapıdan lâm-
bayı uzattım. Ne göre-
yim: Bizim kiracı değil
mi? Tabii hemen aşağı
indim. «Ne istiyorsun
oğlum. Oralarda ne dola-
şıyorsun?» dedim. Hiç
cevap vermiyor, o gene
bakıyordu. Sair filme-
nam olanlar lâkırdı işit-
mezlerini değil mi? Ne-
den sonra şaşkın şaşkın
bakındı. «Ben neredeyim?
Beni kim getirdi?» dedi.
«Allah Allah, seni
hamala yükleyip getire-
cek değilim ya. Kendi a-
yağımla geldin.» dedim.
O vakit elini başını vur-
du: «Sormayın efendi ba-
ba... Ben uyur gezerim...
Küçükten beri böyle...
Ama hiç kimseye zara-
rım yoktur.» dedi.

— Nasıl zararı yok
doktorcuğum. Bu vak'a-
dan iki hafta kadar son-
ra bir gece yarısı çocu-
ğun fena halde ağladığı-
nı işittim. Aşağı inerken
ne göreyim? Bir beyaz-
lı...

— Tabii yine kiracı-
mız?

— Hayır, bu defa bi-
zim refika... Elinde bir
mumla en aşağı kattan
yukarı çıkıyordu. «Ne
var, bu ne hal?» dedim.
O da aptal aptal yüzüne
baktı. Elinden mum ye-
re düşüp söndü. Neden
sonra kendine getirebil-
dim. «Nereden geliyor-
dun?» diye sordum. «Se-

nin başım üzerine yemin
ederim ki nereden geldi-
ğimi bilmiyorum» dedi.
İşi anladım: O da sair
filmenam olmuş. Ertesi
gün refikamı uzun uzun
istintak ettim. «Geçen
gün kiracının bardağın-
dan su içtimdi, anlaşılan
hastalık bana da geçti»
dedi. Sonra ağlayıp söy-
lenmeğe, bana sataşma-
ğa başladı: «İşte sen se-
bep oldun. Genç yaşı-
m. da beni böyle hastalıkla-
ra düşürdün... Ne vardı
üç beş lira için bilmedi-
ğin adamları eve alacak-
yolunda bir takım şikâ-
yetler... Yüreğim parça
parça oldu. Kadıncağzın
hakkı var. Fakat ne ya-
parsın züğürtlük, aziz
doktorum. Nasıl hâlâ
hastalığının sirayetine i-
nanmıyorsunuz?

— (Gülerek) Ne mü-
nasebet... Her hastalık
gibi tabii onun da mikro-
bu var.

— Ya demin başka
türü söylüyordunuz ya?

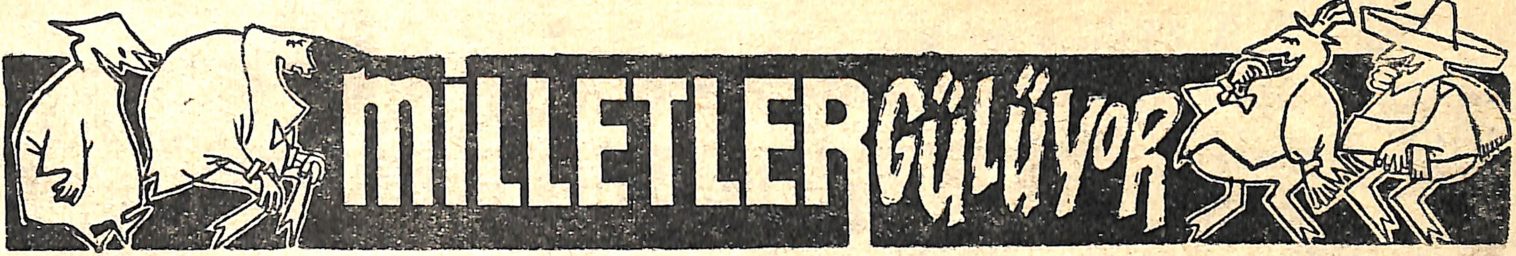
— Ben bu cins sair
filmenamlar için söyle-
medim.

— Ah şu doktorlar, bir
dedikleri bir dediklerine
uymaz. Kuzum doktor
hastamı size getireyim
de şöyle bir muayene e-
din olmaz mı?..

— Olur... Ama bir ge-
ce yanımda kalması lâ-
zım: Onu gezerken mua-
yene etmeliyim!

Kadın — Haydi aptal... Sen de kocam gibi övünüp durmal...

Ellerin boşalır!

Genç bir kadın ve yakışıklı bir çiftçi beraber yürüyorlardı. Delikanlının sırtında kocaman bir küp, sağ elinde bir tavuk, sol elinde ise bir değnek vardı ve bununla bir keçi güdüyordu. Bir müddet böylece yürüdüler ve nihayet yolları karanlık ve dar bir geçide vardı. Genç kadın birden durdu ve:

— Ben dedi, seninle bu karanlık yerden geçmem!

— Niçin?

— Beni öpmeğe kalkarsın sonra!

Delikanlı güldü:

— Sırtımda ve ellerimde bu kadar yük varken seni nasıl öperim?

— Nasıl olacak! dedi kadın. Değneği yere çakar keçiyi ona bağlarsın, sırtındaki küpü de başaşağı getirir tavuğu altına koyarsın ellerin boşalır...

(Fransız)

— Mebus olduğumu nereden bildin?
— Görmüyor musun, bütün gün uyuyor...

(İtalyan)

TAVŞAN VURAN

Bir Meksikalı, bir Amerikalı işçi bir madende beraber çalışıyorlardı. Meksikalı her gün tavşan kızartması getiriyor ve bunu Amerikalı arkadaşı ile paylaşıyordu. Kızartmanın lezzeti ve Meksikalının cömertliğinden çok memnun olan Amerikalı bir gün dayanamadı sordu:

— Allahşkına bu kadar çok tavşanı nerden buluyorsun?

Meksikalı koca bir lokmayı yutarak cevap verdi:

— Karım vuruyor onları... Her akşam gelip evin etrafında gürültü yapıyorlar.

— Gürültü mü? Ama tavşanlar gürültü yapmaz ki.

— Nasıl yapmaz? Sabaha kadar «miyav, miyav» diye bağırıp bize uyku uyutmuyorlar...

(Amerikan)

AKILLI ÖRÜMCEK

Meşhur mizah yazarı Mark Twain bir zamanlar gazete çıkarıyor ve bu gazetenin bir köşesinde okuyucu mektuplarına alaylı cevaplar veriyordu. Bir gün bir okuyucu, gazetesini açtığı zaman içinde bir örümcek bulduğunu, bunun bir hayır alâmeti mi yoksa uğursuzluk mu olduğunu soruyordu. Mark Twain ona şu cevabı yazdı:

«Gazetede örümcek bulmanız ne uğurlu ne de uğursuz bir hâdisedir. Bu örümcek öyle sanıyorum ki gazetenin içine ilân sahifesini okumak için girmiştir ve eğer gazetemize ilân vermemiş olan bir mağaza bulursa derhal oraya gidip ağını kuracak ve sâkin bir örümür sürmeğe başlayacaktır.»

(Amerikan)

KALKIN EY...

Vaaz esnasında papaz:

— Karılarından memnun olmayan ve şüphe eden erkekler ayağa kalksın dedi. Kilisedeki bütün erkekler ayağa kalktı, yalnız ön sırada oturan bir adam yerinden kımıldamadı. Papaz ona dönerek:

— Sız, dedi, milyonda bir rastlanan bahtiyarlardan birisiniz.

Adam:

— Hayır, diye cevap verdi. Ben felçliyim de ayağa kalkamıyorum.

(Fransız)

DÜĞÜN EVİ

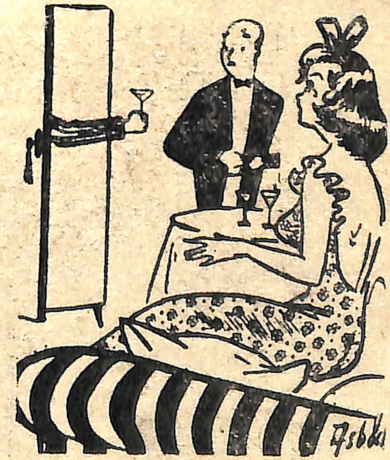
Amerika'da âdettir, bütün davetliler gelini öperler. Böyle bir düğünde saadetinden uşan damat arkadaşlarından birine sordu:

— Gelini öptün mü?

Misafir dalgın bir tavırla cevap verdi:

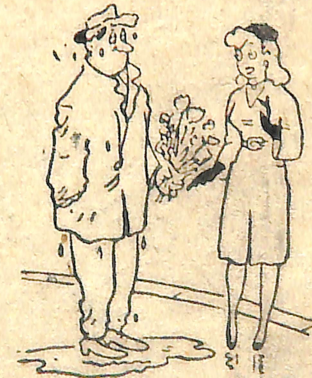
— Bugünlerde hayır!

(Amerikan)

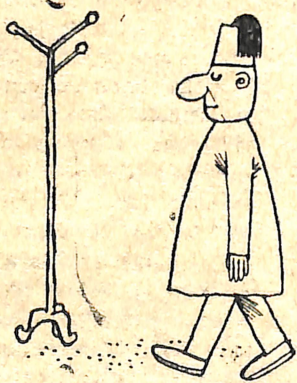
Ara nağme!

(Avusturya)

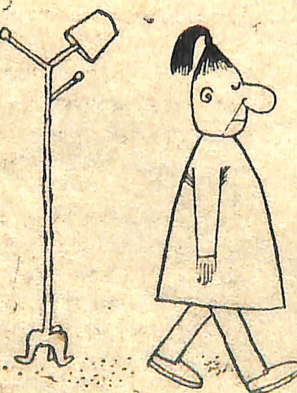
— İslandık ama, ziyanı yok, hiç olmazsa çiçekler islândı.

(Fransız)

YAZISIZI

(İtalyan)

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

— 31 —

— Pek eyi, amma, ne yazacağın ülen, İzzet?!

— Hele ben hazırlayım da gör.

— Hazırla, baham.

— Kimseye bir şey söyleme, amma.

— Demem.

— Haydi, öyle ise. Sana bir hizmet edeyim ki, sonradan boynuma sarıl, beni öp Lâkin, şunu da bil ki, bu sefer yakana yapışacağım. Artık, beni de iyice tutar, şu sözüm yabana hergelelere i-nat, bir nahiye müdürü yapiverirsin.

— Ben mi?

— Sen, elbette! Ne zannettin? Ben sana evvel Allah öyle bir nüfuz temin edeceğim ki, hepsi de karşısında tir tir titriyecek.

Ertesi günü, İzzetî Efendi, gene usulcacık alıp evine getirdiği Satılmışa, şu jurnalı okuyordu:

«...kazası kaymakamı Âdem Efendi kullarının cennetmekân Abdülaziz Han hazretlerine mensubiyeti nolayısıyla, ötede beride necabetlü Yusuf İzzeddin Efendini bilâlüzüm senasında bulunduğu yetmiyormuş gibi, mahadimi şehriyarî şehzadegâni civanı bûhtan hazeratının, efendii müşarünileyhin her veçhile dünunda bulunduklarını tekrar, ederek hissiyatı ubudiyetkârane ve sadakatperveranemizi rencide eylemekte inüğüün hâkipayı şevket ihtivayı cenabı cihanbanîye arz ve iblâğı müsterhamdır olbapta...»

Satılmış, gözlerini de, ağzını da aşmış, dinliyordu. Jurnalın okunması bitince:

— Ülen gunah! dedi... gayma-ham, bağa eyle lâf etmedi daha.

— Mirim! Bir şey çıkmaz ki. Etsin, etmesin Zaten, herifin tekaütlük zamanı gelmiş... olsa, olsa, tekatüde sevkederler. Yerine başkası gelir.

— İtme, İzzet... herüfün bi kö-tülüğnü, neyini, görmedüm...

— Yak, velinimetim... Sen bırak.

— Başhasunu yaz...

— Vurduktan sonra, başa vurulmalı ki, tokadının pekliği anlaşıl-sın. Neyine gerek? Kaymakam, babanın oğlu değil a?...

— Yazuh, be!

— Yazığı filânı yok, velinimetim. İnsan, yerden bir karış bile yükselmek istedi mi. başkasının sırtına başmaya muhtağ-tır. Bu dünya böyle kurulmuş, böyle gider. Sen ne sanıyorsun, a iki gözüm? Bütün o, İstanbul-da, hizmetlerinde bulunduğu

vükela ve vüzerayı, sanki bulundukları yüksek mevkilere Hızır mı tutup çıkardı? Hep, birdi-bir oynar gibi, birbirlerinin üzerinden atladılar, geçtiler. İkbale irişmenin kaidesi böyledir... ya, mirim! Ezilmemek istediğin gibi, sen başkasını ezecek, çiğneyecek-sin. Ayacıklarının altına, şöyle yüksenik bir merdiven kurdun-gün, dilediğin yere irişirsin. İkbale denilen çok tatlı meyva, aksi gibi ağacın doruğunda biter. Eloğlu buna basamaksız de-ğemez. Günahı, haramı, insafı, merhameti hesaba katarsan, yük-selenler sürüsünden ayrı düşer-sin. O zaman, başkaları seni çiğ-ner, basamak yaparlar. Ta, Âdem babamızdan beridir, buna akıl erdirenler, daima ilerlemiş, a-cık tereddüt edenlerse yerlerin-de saymışlardır. (Bu, bugün de böyledir; bundan yüz yıl sonra da gene böyle olacaktır. Benden, söylemesi.

Satılmış hâlâ, yapacağı işin â-kibetinden korkuyordu.

— Gosgoca padişah benim lâ-fuma gana mı? Dedi. Beni bil-mez, tanımaz.. esamemi duyma-mıştır.

— Aman, nuru aynım; endişen

bundan ibaret olsun! Şunu bil ki, en büyükler, bu kabil sözlere, bu türlü ihbarata daha kolay ina-nırlar. Onların ruhu, inanma ka-biliyetleri, ikbalin verdiği sar-hoşlukla, herkesinkinden daha hassas olmuştur. Sonra, muhbir kendilerince ne kadar meçhul o-lursa, o nisbette ona inanırlar. Zira, kendilerine öyle gibi gelir ki hüviyeti meçhul olan adamın diğerleri gibi bir kazı menfaati yoktur. Ne hacet? Göreceksin: Bu iki satırlık arıza, senin ikba-lin olmazsa, yuh bana! Sen ver, bakayım şu mühürünü...

Kurnaz odacı eskisi, örme ke-sesinin dibine bağlı mühürünü uzatırken, şart koştu:

— Ülen, başına bir iş açarsan, seni deyiveririm.

İzzetî Efendi:

— Keşke, velinimetimin mev-kiinde ben olsam da, bu hatırlı işin semerâtını toplamak fakire müyesser olsa! cevabını verdi.

Büyük bir itina ile zarfa yer-leştirilen jurnal, yarım saat, sonra, pullanmış, damgalanmış, postanın çuvalına girmişti

— 9 —

Mabeyini hümayunu cenabı

3 Yıl değil, 5 yıl değil...

Aylık Gelirli Küçük Tasarruf Hesabı açtırarak

yalnız bir yıl

Ayda en az 25 Lira yatırırsanız
20. yıl boyunca

500 Liraya kadar

Aylık Gelir İkramiyelerini
kazanabilir

Ayrıca: Apartman Daireleri ve
zengin Para ikramiyelerinden de
faydalanırsınız

Son para yatırma tarihi : 30 Eylül bin dokuz yüz elli sekiz
Keşide tarihi : 8 Ekim bin dokuz yüz elli dokuz

EMNİYET SANDIĞI

CELAL GÖREN 161

mülûkâne başkâtibi devletlü pa-şa hazretleri, yorgun, rahatsız, üstelik her an, metbuunun hü-sûmuna uğramak tehlikesine maruz bulunduğunu da bildiği için mâ-nen bihuzur, gırtağına kadar i-likli, siyah setrisinin içinde, can-lı bir mumya gibi, masasının ba-şında oturuyordu.

Birbirlerini göz hapsinde bu-lunduran bu hain, bu kahpe mu-hit içerisinde, paşa hazretlerinin her işi, her hareketi hesaplı idi. Yığınla gelen maruzatı, alelâde bir evrak mukayyidi gibi, sayı ile alır, bir deftere kaydeder, gördüğü muameleyi hizasına işa-ret etmeden başka tarafa tevdi etmezdi.

O gün de, nöbetçi kâtip, paşa-nın önüne bir iki yüz zarfı bir-den getirip, teslim etmişti. Za-vallı adam, başından aşan lâkin bir araya toplansa, bir incir çe-kiirdeği bile doldurmayacak ka-dar ehemmiyetsiz olan bu iş bol-luğuna karşı, içini bile çekmek-ten korkuyordu. Kazaya ebedî rıza gösteren bir tavırla, zarfları alıp, teker teker açmağa ve içle-rinden çıkan kâğıtları dikkatle okumağa koyuldu.

Çoğu, ipsiz, sapsız şeylerdi. Ne-ler yoktu ve bu nelerin altında kimlerin imzaları yoktu, acaba? Hamam natırı, yahut ki sırk ha-malı olmaya lâayık bile bulunma-dıkları halde, devlet makamları-nın en yükseklerine kadar çıka-bilmiş de gene doymamış, askerî, ilmi ve mülkî ricâlden hemen hepsi de ihsan, nişan, rütbe kap-mak, padişahın gözüne şirin gö-rünmek kaygısıyla. Tanrının gü-nü birbirlerini gammazlardı.

Başkâtib, bu namussuzluk ve-sikalarının her birini, başından sonuna kadar okumağa, ve en u-fak bir noktasını kaçırmadan pa-dişaha arz ve izah etmeğe men-burdu. Kazara bir tanesini, sepe-te atmak şöyle dursun, huzurda, hem de tafsilen zikretmeyecek ol-sa, başına işler açabilirdi.

Bir kere böyle olmamış mı idi?

Mâbeyini, mânasız jurnalları, mütemadi müracaat ve sırnaşma-larıyla iz'âç eden pis hafiyele-rden birinin maruzat namıyla sun-duğu hezeyannameleri, bütün ma-beyin erkânı, ağız birliği ederek, hünkâra göstermemeye karar vermişlerdi.

Jurnallarından, haftalarca hiç bir semere çıkmadığını gören kurnaz herif, vaziyetin böyle ol-duğundan şüphelenmiş, bir ak-şam, Beyoğlundan saraya şu tel-grafi çekmişti:

«Velinimetin akdes efendimizin tegayyüp buyurdıklarına ve hat-tâ bir semti meçhule kaldırılmış olduklarına dair, mahafili ecnebi-yede musırıran deveran eyliyen şayialar, kulunuz gibi sadık bir bendenizi müteallim ve perişan ey lemekte olduğundan. keyfiyetin tavrı ile mübarek sıhhat ve âfi-yeti hümayunlarının tebşirine e-hemmiyetle muntazır bulunduğu-mu arzeylerim, ferman...»

Bu telgraf doğruca başkâtibin eline gelmiş, o da şaşırılmıştı.

Herifin ne nial olduğunu ve bunda mutlaka bir kasdı mahsus ile düşünülmüş, kimbilir ne me-luncasına bir tevizir bulunduğunu sezmişti. Fakat bir defa, telgrafın apaçık olan meali, merkezden merkeze geçmek suretiyle, hiç değilse telgraf memurlarının ma-lûmu olmuştu. İhtimal ki yarın hünkârın kulağına kadar, ister istemez aksedecekti. İkincisi, ya herif hakikaten böyle bir şaya duymuş ise?! Beyoğlu mehafili ötedenberi ahlâksızlık kaynağı i-di. Buna yakın şeylerin ekseriya ortada uydurulduğu, ağızdan ağı-za yayıldığı vaki idi. Şimdi bu telgrafı da hasıraltı edecek olur-sa, padişahın kendisini hiyanetle itham etmesi çok mümkündü.

Fesini bastırıldığı gibi, başkâtıp, soluğu huzurda almıştı. Korka korka uzattığı jurnala göz gezdi-ren Abdülhamit koca burnundan solumaya başlamış, jurnalecinin derhal mabeyine celbedimesini i-rade etmişti.

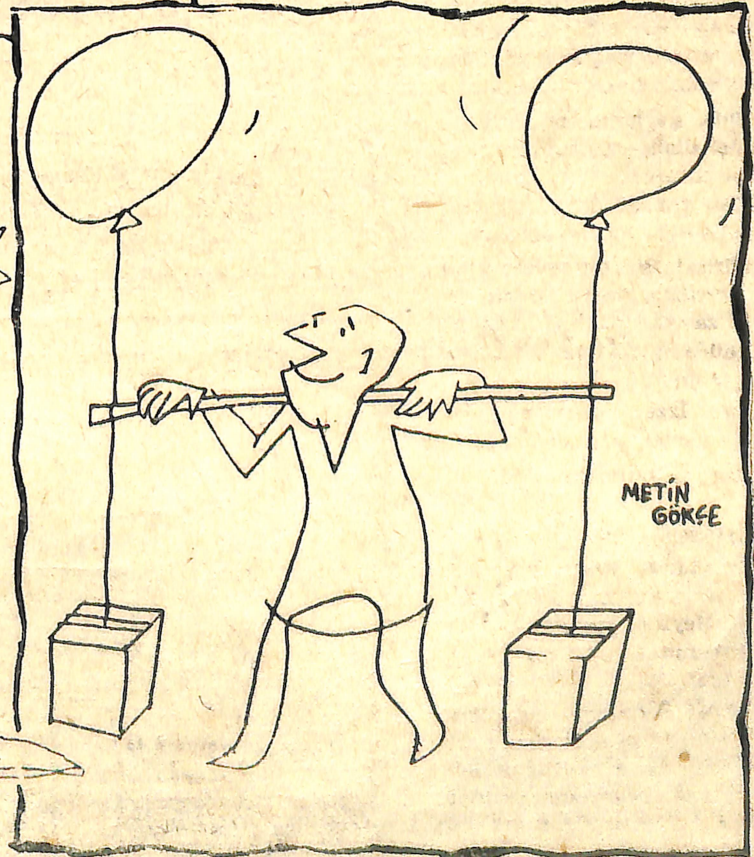
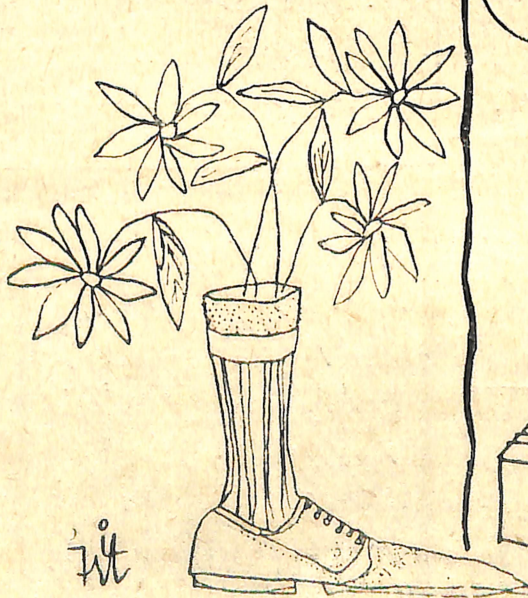
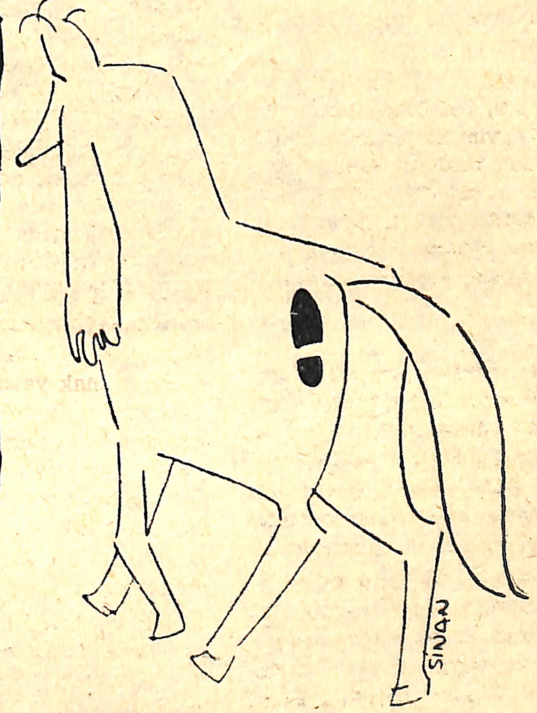
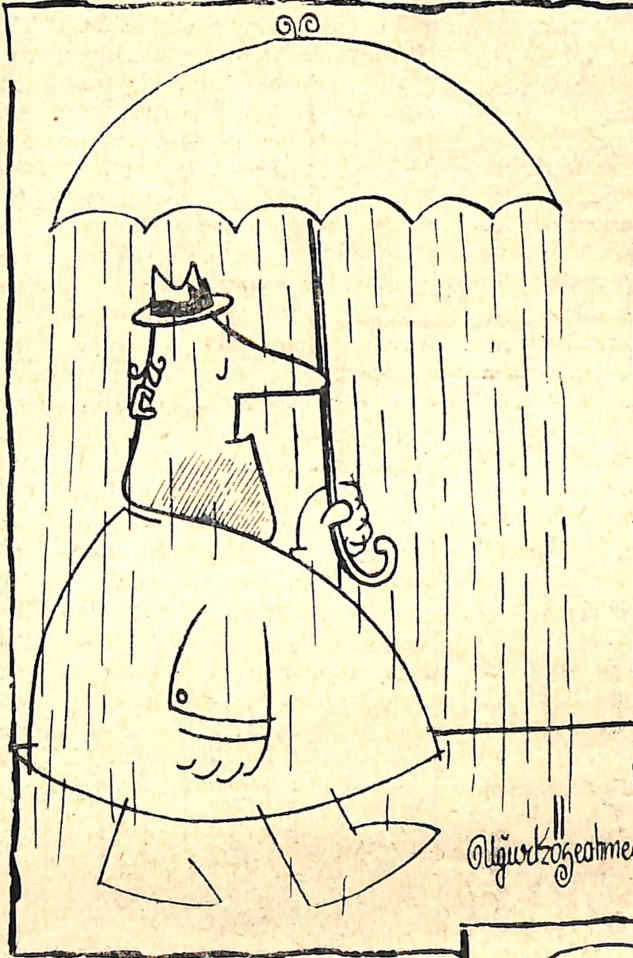
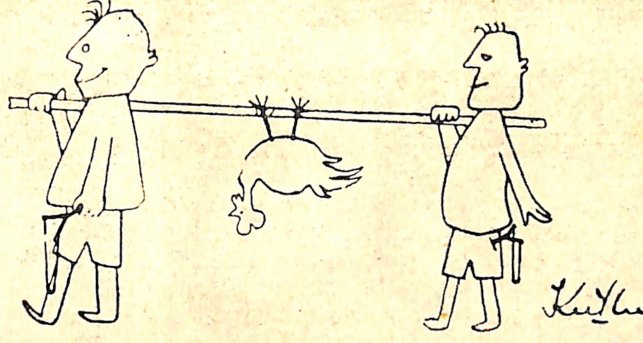
Teres, orada, maksadını, kâğıt üzerinde şu yolda izahtan çekin-memişti:

«Bir kaç haftadanberidir maru-zatı memlûkânemin nazarı itiba-ra alınmadığını görüyorum. Veli-nimeti akdesinizi ihata eden nan venimet haini bir takım hazele-nin, mahza nefsi hümayunlarına karşı sadakat ve ubudiyet duygu-larımın ilham alarak tastir ve iblâğ edegeldiğim işbu maruzatı kasden veinimete arz etmedikleri-ni anladım. Buna mütecasir olan bu avenenin, maazallahü taala nefsi nefisi şahanelerine her tür-lü suikaste kadir olabilecek tıy-nette bulunduklarını da bildiğim cihetle bu baptaki endişelerimin izaesi maksadiyle vaki olan hare-ketimin dameni affi hümayunle-riyle setrine müsadei seniye ce-nabı cihanbanilerini tazarru ve niyaz ederim. Her hal ve kârda emrû ferman velinimeti bimin-net, efendimiz hazretlerindir.»

Abdülhamit bunu okur okumaz köpürmüş, başkâtibi, baş mabe-yinciye, eşek sudan gelinceye ka-dar haşlamış ve badema hiçbir maruzatın kendisinden gizlenme-mesini ferman ettiği gibi, bu do-labı çeviren herifi de, birinci rüt-be Mecidi nişanı ve iki yüz al-tın lira atıye ile taltif eylemişti.

İşte, o gün bugündür, başkâtıp paşa, süt dökmüş kedi gibi kor-kuyordu.

(Devamı var)

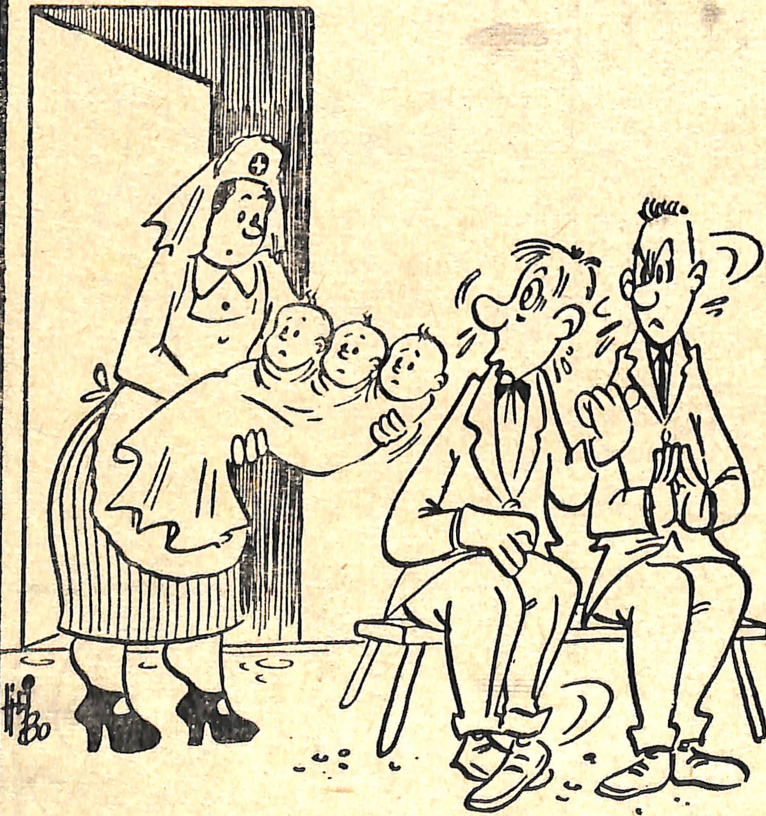
DÜNYA KARŞITIYOR

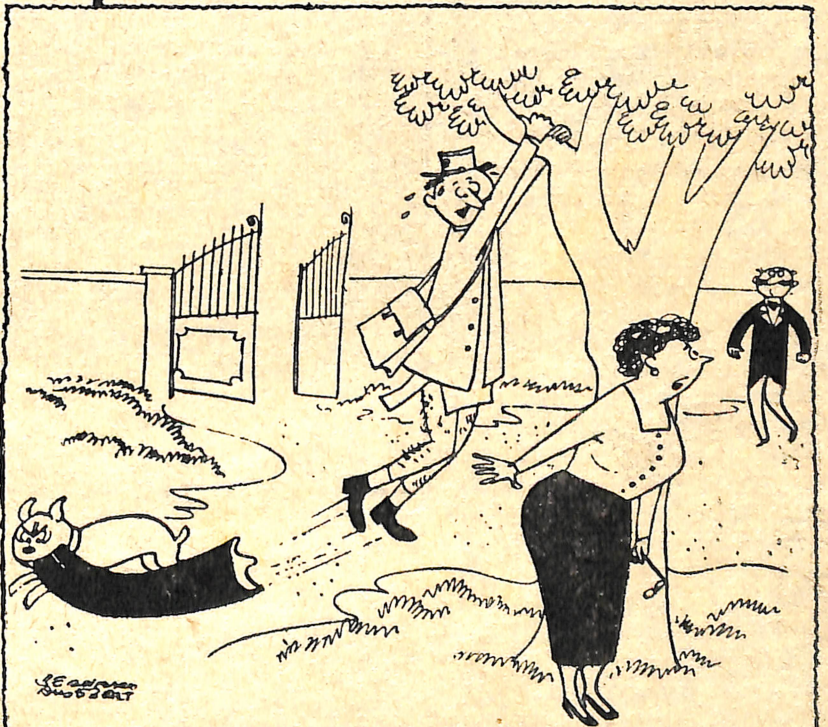
İRANDA
-VALLAHİ PETROL ARİYORDUM!...

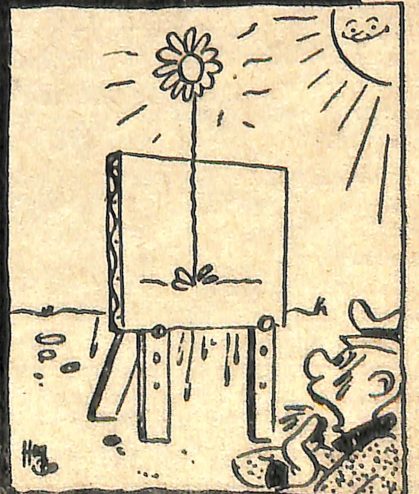
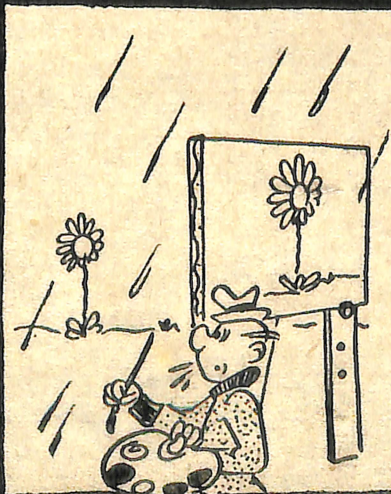
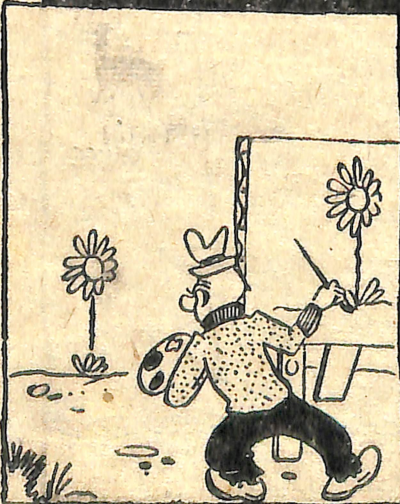
-KAYNANAMIN SESİNDEN DAHA CİRLAK
BİR PLAK İSTİYORUM...

-BU BAY BENDEN DAHA ÖNCE GELMİŞTİ!...

-FELAKET...KOÇAM GELİYOR!...PANTOLONUNU
KÖPEK KAPTIGINA DÜNYADA İNANMAZ...

1958 İKRAMIYE PLANI

40

APARTMAN

D A İ R E S İ

VE

1 MİLYON

LİRA PARA İKRAMIYESİ

YAPI ve KREDİ BANKASI

AKBABA

— Kızcağz utanıyor karıcığım, evine kadar böyle götüreyim!